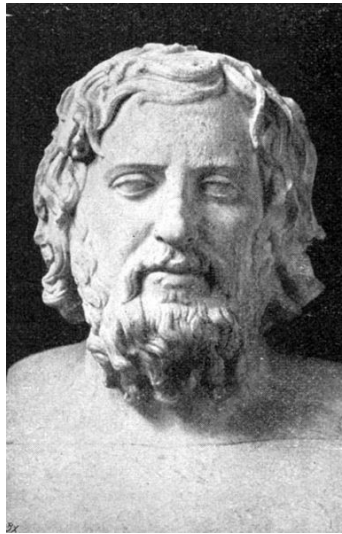

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2010-2011

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ – ΠΡΑΓΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ – ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ
ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ – ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΕΣ – ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

Ν. Α. ΚΟΥΚΗΣ - Μ. ΜΙΧΗΛΙΔΗΣ - Α. Σ. ΤΣΟΥΚΑΝΤΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Α. Σ. ΤΣΟΥΚΑΝΤΑΣ

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Γιατί οι Αθηναίοι «τὴν βασιλέως κακῶς ἐποιοῦν»; (Επιλέξτε τη σωστή απάντηση):
- (α) Γιατί δρούσαν εχθρικά προς τους Πέρσες (και ιδιαίτερα προς τον σατράπη της Λυδίας Κύρο) που είχαν τότε συμμαχήσει με τους Σπαρτιάτες εναντίον τους.
 - (β) Γιατί ήθελαν να εκδικηθούν τους Πέρσες για τις καταστροφές που προξένησαν στην Ελλάδα κατά τα Μηδικά.
 - (γ) Γιατί επεδίωκαν τότε να καταλάβουν τις περιοχές των παραλίων της Μ. Ασίας.
2. «Λύσανδρος δὲ ἐκπλεῖ πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον πρὸς τε τῶν πλοίων τὸν ἔκπλουν»: Γιατί ο Λύσανδρος προσπαθεί να αποκλείσει τον αθηναϊκό στόλο από τον Ελλήσποντο; (Επιλέξτε τη σωστή απάντηση):
- (α) Για να αποκόψει τον αθηναϊκό στόλο από ενισχύσεις που στάθμευαν στον Ελλήσποντο.
 - (β) Για να εξασφαλίσει νέες πηγές εφοδιασμού για τη Σπάρτη.
 - (γ) Για να αποκόψει την Αθήνα από τις πηγές εφοδιασμού (ιδιαίτερα σιτηρών) από τον Ελλήσποντο.
3. Από ποια παράδοση πήρε το όνομά του ο Ελλήσποντος; Πώς ονομάζεται σήμερα;
- _____
- _____
- _____
- _____
4. «Οἱ Ἀθηναῖοι παρεσκευάζοντο πρὸς ναυμαχίαν - Λύσανδρος δὲ ἐκπλεῖ πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον»: Να συγκρίνετε τους Αθηναίους στρατηγούς με τον Λύσανδρο, με βάση τις πρώτες στρατηγικές τους επιλογές, όπως φαίνονται από το απόσπασμα αυτό:
- _____
- _____
- _____
- _____

B. Γραμματικές Ασκήσεις

1. (α) ὀρμώμενοι: Ε.Α. στο γ' ενικό πρόσωπο ΕΝΣ της ίδιας φωνής:
Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____
- (β) ἐποιοῦν: Ε.Α. στο β' πληθ. πρόσωπο ΕΝΣ της ίδιας φωνής:
Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____
2. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέπλεον ἐπὶ τὴν Χίον καὶ τὴν Ἔφεσον: Να ξαναγραφεί η πρόταση με τη μεταφορά του ρήματος σε όλους τους χρόνους (Χ.Α.) και με την αλλαγή του υποκειμένου οἱ Ἀθηναῖοι σε ὑμεῖς:
- ΕΝΣ: Ὑμεῖς _____
- ΠΡΤ: Ὑμεῖς _____
- ΜΕΛ: Ὑμεῖς _____

ΑΟΡ: Υμεῖς _____

ΠΡΚ: Υμεῖς _____

ΥΠΡ: Υμεῖς _____

3. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:

(α) *παρεσκευάζοντο*: γ' πληθ. πρόσωπο ΕΝΣ του ρ. *παρεσκευάζομαι* (Σ - Λ)

(β) *προσείλοντο*: γ' πληθ. πρόσωπο ΑΟΡ β' του ρ. *προσαιρεόμαι-οὔμαι* (Σ - Λ)

(γ) *τὰς ἀφεστηκυίας*: αιτ. πληθ. του θηλυκού μετοχής ΠΡΚ (Σ - Λ)

4. Να βρεθούν τα σύνθετα ρήματα (προσοχή, όχι μετοχές ή απαρέμφατα) του αποσπάσματος και, αφού τεθούν στο α' ενικό πρόσωπο ΕΝΣ της φωνής που βρίσκονται, να χωριστούν στα συνθετικά τους:

<u>Σύνθετα ρήματα</u>	<u>α' ενικό ΕΝΣ</u>	<u>α' συνθετικό</u>	<u>β' συνθετικό</u>
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

5. Επιλέξτε τον σωστό γραμματικό χαρακτηρισμό:

ὀρμώμενοι: Είναι μετοχή μέσης φωνής ΕΝΣ του ρ. (α) *ὀρμάω-~ω*

(β) *ὀρμέω-~ω*

(γ) *ὀρμίζω*

Τι σημαίνει το καθένα από τα τρία παραπάνω ρήματα;

ὀρμάω-ῶ= _____

ὀρμέω-ῶ= _____

ὀρμίζω= _____

6. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική:

Οἱ Ἀθηναῖοι *κακῶς ἐποίουν* τὴν βασιλέως (χώραν) → Οἱ κάτοικοι τῆς βασιλέως (χώρας) *κακῶς* _____ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.

7. Να συμπληρωθούν οι πτώσεις που ζητούνται:

(α) *ἀφεστηκυίας πόλεις*

Ενικός

Πληθυντικός

Ονομ. _____

Γεν. _____

Δοτ. _____

Αιτ. _____

Κλητ. _____

(β) *ναυμαχίαν*

Ενικός

Πληθυντικός

Γεν. _____

Δοτ. _____

Αιτ. _____

(γ) *ὀρμώμενοι*

Ενικός

Πληθυντικός

Γεν. _____

Δοτ. _____

Αιτ. _____

(δ) βασιλέως

Ενικός

Πληθυντικός

Δοτ. _____

Αιτ. _____

Κλητ. _____

(ε) ἔκπλουν

Ενικός

Πληθυντικός

Ονομ. _____

Γεν. _____

Δοτ. _____

Αιτ. _____

8. και στρατηγούς προς τοῖς ὑπάρχουσι προσείλοντο:

Να αναγνωριστεί γραμματικά ο υπογραμμισμένος τύπος:

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε 3 νεοελληνικές λέξεις (απλές ή σύνθετες) ετυμολογικά συγγενείς με το ρ. ορμάω-ῶ και να σχηματίσετε προτάσεις που να τις περιέχουν. Το ίδιο να γίνει και για το ρ. ποιέω-ῶ:

ορμάω-ῶ

i. Λέξη _____

Πρόταση _____

ii. Λέξη _____

Πρόταση _____

iii. Λέξη _____

Πρόταση _____

ποιέω-ῶ

i. Λέξη _____

Πρόταση _____

ii. Λέξη _____

Πρόταση _____

iii. Λέξη _____

Πρόταση _____

2. Να συνδέσετε καθεμιά από τις λέξεις της δεξιάς στήλης (Νέα Ελληνική) με μια από τις δύο σειρές της αριστερής (Αρχαία Ελληνική), με βάση την ετυμολογική τους συγγένεια:

Αρχαία Ελληνική

1) ορμάω-ῶ > ορμή

2) ορμέω-ῶ / ορμίζω > ὄρμος

Νέα Ελληνική

α) αφορμή

β) εξορμώ

γ) ορμητήριο

δ) ορμητικός

ε) ορμίσκος

στ) παρόρμηση

ζ) προσορμίζομαι

η) ορμόνη

3. Ποια η σημασιολογική διαφορά μεταξύ των λέξεων *ναῦς*, *πλοῖον*, *όλκας*, *τριήρης*;

ναῦς= _____
πλοῖον= _____
όλκας= _____
τριήρης= _____

4. Να βρεθούν 3 απλές (όχι σύνθετες) λέξεις της Νέας Ελληνικής ετυμολογικά συγγενείς με το ρ. *πλέω*.

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να βρεθούν οι εμπρόθετοι επιρρηματικοί προσδιορισμοί (ΕΕΠ) του αποσπάσματος και οι σημασίες τους.

<u>ΕΕΠ</u>	<u>Σημασία</u>
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2. Να χαρακτηριστούν συντακτικά:

(α) *όρμώμενοι* _____
(β) *Μένανδρον, Τυδέα, Κηφισόδοτον* _____
(γ) *στρατηγούς* _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. Ι 18-21

Α. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. «*ή γάρ Ἀσία πολεμία αὐτοῖς ἦν*»: Με ποια φράση από το προηγούμενο απόσπασμα (κεφ. Ι 16-17) συνδέεται νοηματικά και γιατί; (Να ληφθούν υπόψη πληροφορίες από την εισαγωγή σχετικά με τις σχέσεις Αθηναίων - Σπαρτιατών - Περσών την εποχή εκείνη):

2. Τι σήμαινε η κατάληψη της Λαμψάκου από τον Λύσανδρο (α) για τους Αθηναίους, (β) για τους Σπαρτιάτες; Να αξιολογήσετε τη στρατηγική αυτή κίνηση του Σπαρτιάτη ναυάρχου:

(α) _____
(β) _____

Αξιολόγηση

3. «Τὰ δὲ ἐλεύθερα σώματα πάντα ἀφήκε Λύσανδρος»: Να αξιολογήσετε ηθικά τον Λύσανδρο από την πράξη του αυτή:

4. Ποια πραγματολογικά στοιχεία μπορούμε να εξαγάγουμε από τις παραγράφους 18 και 19 (α) για τη διεξαγωγή του ναυτικού πολέμου και (β) για τον τρόπο ανεφοδιασμού των εκστρατευτικών σωμάτων την εποχή εκείνη;

(α)

(β)

5. «Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας πλέοντες... ναυσὶν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν...»: Αν λάβουμε υπόψη την εις βάρος των Αθηναίων κατάληξη των γεγονότων, πώς θα μπορούσαμε να τους χαρακτηρίσουμε από την κίνησή τους αυτή;

Ποια τεχνική εφαρμόζει εδώ (συνειδητά ή ασυνειδήτα) ο Ξενοφώντας; (Επιλέξτε τη σωστή απάντηση):

(α) Αντίθεση (β) Προοικονομία (γ) Αναφορά στο ήθος των αντιπάλων

6. Να βρεθούν τα ρήματα που καθορίζουν τη δραστηριότητα των Αθηναίων και του Λυσάνδρου. Να προσεχθεί η εναλλαγή των χρόνων. Τι προσδίδει στην αφήγηση η εναλλαγή αυτή;

<u>Δραστηριότητα Αθηναίων</u> <u>(Ρήμα)</u>	<u>(Χρόνος)</u>	<u>Δραστηριότητα Λυσάνδρου</u> <u>(Ρήμα)</u>	<u>(Χρόνος)</u>
--	-----------------	---	-----------------

<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Ασθητική κρίση

7. Ο Ξενοφώντας, αναφέρεται στην αθηναϊκή παράταξη συνήθως με το *οἱ Ἀθηναῖοι*, ενώ στη σπαρτιατική περισσότερο με το *ὁ Λύσανδρος* αντί για το *οἱ Λακεδαιμόνιοι*. Για ποιους λόγους, κατά τη γνώμη σας, το κάνει αυτό;

B. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να συνδέσετε τους τύπους της αριστερής στήλης με τα γραμματικά στοιχεία της δεξιάς που περιγράφουν τον καθένα. Στη συνέχεια, οι τύποι να μεταφερθούν στον άλλο αριθμό απ' αυτόν που βρίσκονται:

<u>Τύποι</u>	<u>Γραμματικά στοιχεία</u>	<u>Αλλαγή αριθμού</u>
1) παρήσαν	α) γ' πρόσωπο ενικού ΕΝΣ	_____
2) παρέπλει	β) γ' πρόσωπο πληθ. ΕΝΣ	_____
3) ήγειτο	γ) γ' πρόσωπο ενικού ΠΡΤ	_____
4) αίρουσι	δ) γ' πρόσωπο πληθ. ΠΡΤ	_____
5) ώρμίσαντο	ε) γ' πρόσωπο ενικού ΑΟΡ	_____
6) έπλευσαν	στ) γ' πρόσωπο πληθ. ΑΟΡ	_____
	ζ) γ' πρόσωπο ενικού ΠΡΚ	_____
	η) γ' πρόσωπο πληθ. ΠΡΚ	_____

2. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

(α) παρήσαν (β' και γ' ενικό προστ. ΕΝΣ)	_____	_____
(β) παρέπλει (β' και γ' πληθ. οριστ. ΕΝΣ)	_____	_____
(γ) ήγειτο (α' και γ' ενικό υποτ. ΕΝΣ)	_____	_____
(δ) αίρουσι (β' και γ' ενικό ευκτ. ΑΟΡ β')	_____	_____
(ε) ώρμίσαντο (β' και γ' ενικό οριστ. ΕΝΣ)	_____	_____
(στ) άριστοποιούμενοις (β' πληθ. προστ. ΕΝΣ)	_____	_____
(ζ) έπλευσαν (β' ενικό και β' πληθ. προστ. ΕΝΣ)	_____	_____

3. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:

άνηγοντο: β' πληθ. ΠΡΤ του ρ. άγομαι (Σ - Λ)

άνήχθησαν: γ' πληθ. οριστ. παθ. ΑΟΡ του ρ. ανάγομαι (Σ - Λ)

προσβαλόντες: μετοχή ΑΟΡ β' του ρ. βάλλω (Σ - Λ)

4. προσβαλόντες, άνήχθησαν: Ε.Α. στο β' ενικό της φωνής και του χρόνου που βρίσκεται ο κάθε τύπος.

(α) προσβαλόντες			
Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____
(β) άνήχθησαν			
Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

5. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις (και στους δύο αριθμούς):

(α) πελάγιοι		
Ενικός		Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
(β) σύμμαχον ούσαν		
Ενικός		Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) τὰ ἐλεύθερα σώματα πάντα

Ενικός

Πληθυντικός

Γεν. _____

Δοτ. _____

Αιτ. _____

(δ) ναυσίν

Ενικός

Πληθυντικός

Γεν. _____

Δοτ. _____

Αιτ. _____

6. πλουσίαν: Να γραφούν οι πτώσεις στις οποίες τονίζεται στην προπαραλήγουσα:

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε 2 νεοελληνικά σύνθετα ρήματα με β' συνθετικό το ρ. *βάλλω*, και να σχηματίσετε 2 προτάσεις όπου να τα χρησιμοποιείτε. Το ίδιο και για το ρ. *ἀγγέλλω*:

βάλλω

i. Σύνθετο _____

Πρόταση _____

ii. Σύνθετο _____

Πρόταση _____

ἀγγέλλω

i. Σύνθετο _____

Πρόταση _____

ii. Σύνθετο _____

Πρόταση _____

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με νεοελληνικές λέξεις παράγωγες από το ρ. *ἠγέομαι-οὔμαι*, ή σύνθετες με β' συνθετικό παράγωγα του ίδιου ρήματος:

(α) Ο _____ της πρότασης αυτής έδωσε σημαντικές λύσεις στο αδιέξοδο.

(β) Ο σωστός _____ φροντίζει πρώτα απ' όλα τον λαό του.

(γ) Η _____ των γεγονότων από τους αυτόπτες μάρτυρες ήταν ιδιαίτερα ζωντανή.

(δ) Του ζήτησα _____ για την απαράδεκτη συμπεριφορά του.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με νεοελληνικές σύνθετες λέξεις με β' συνθετικό κάποιο παράγωγο του ρ. *ἄγω*:

(α) Η εποχή του _____ άρχισε και οι οικολόγοι διαμαρτύρονται.

(β) Αισθανόταν σαν _____. Ήταν πάντα απομονωμένος και κανείς δεν του έδινε σημασία.

(γ) Ο _____ της εκδήλωσης πλήρωσε μουσικούς και χορευτές.

(δ) Η _____ μέθοδος προχωρεί από το ειδικό στο γενικό, ενώ η _____ ακολουθεί αντίστροφη πορεία.

6. Επιλέξτε τον σωστό συντακτικό χαρακτηρισμό των δύο υπογραμμισμένων στοιχείων της παρακάτω πρότασης:

Ενταῦθα δὴ ἀριστοποιούμενοι αὐτοῖς ἀγγέλλεται τὰ περὶ Λάμψακον...

- i. αὐτοῖς: (α) Υποκείμενο στο ἀριστοποιούμενοι
(β) Αντικείμενο στο ἀγγέλλεται
(γ) Και τα δύο
- ii. τὰ περὶ Λάμψακον: (α) Υποκείμενο στο ἀγγέλλεται
(β) Αντικείμενο στο ἀγγέλλεται

Ποιο συντακτικό φαινόμενο της Αττικής διαλέκτου παρουσιάζεται εδώ;

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. Ι 22-24

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ο Λύσανδρος δεν αντιμετώπιζε τους Αθηναίους άμεσα, αλλά τηρούσε στάση αναμονής. Γιατί; (Επιλέξτε τη σωστή απάντηση):
- (α) Επειδή φοβόταν την ήττα.
(β) Επειδή δεν διέθετε ικανό στόλο.
(γ) Επειδή σκεφτόταν να τους αιφνιδιάσει.
(δ) Επειδή περίμενε να επιτεθούν εκείνοι πρώτοι.

2. Να επισημάνετε τις εντολές του Λυσάνδρου προς τους Σπαρτιάτες. Ποιο είναι, κατά τη γνώμη σας, το γενικότερο σχέδιο στο οποίο εντάσσονται;

3. Ποια στάση τηρεί ο Λύσανδρος κατά τη συνάντηση των δύο στόλων και ποιους σκοπούς, κατά τη γνώμη σας, εξυπηρετεί η τακτική του;

4. Πώς αντιμετωπίζουν οι Αθηναίοι τους Σπαρτιάτες στο συγκεκριμένο απόσπασμα και τι προοικονομεί η στάση τους αυτή για την τελική έκβαση της ναυμαχίας;

5. Ήταν σωστή, κατά τη γνώμη σας, η αναμονή του Λυσάνδρου, και γιατί;

6. Ποια αδυναμία των Αθηναίων εκμεταλλεύθηκε κατάλληλα ο Λύσανδρος και με ποιο τρόπο πέτυχε τη συστηματική παρακολούθησή τους;

7. Ποια στοιχεία της πολεμικής τακτικής του Λυσάνδρου μπορούμε να συναγάγουμε από το συγκεκριμένο κείμενο;

8. Με βάση ποια στοιχεία θα κρίνατε το κείμενο ως ιστορική πηγή;

9. Ο Ξενοφών χαρακτηρίζεται ως κλασικός συγγραφέας, υποδειγματικός για τη σαφήνεια, απλότητα, φυσικότητα και παραστατικότητα της περιγραφής του. Ποια στοιχεία του αποσπάσματος θα μπορούσαν να επιβεβαιώσουν τον χαρακτηρισμό αυτόν;

10. «Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅ,τι ποιούσιν ἀποπλεῖν καὶ αὐτῶ ἐξαγγεῖλαι»: Με βάση αυτό το απόσπασμα, ποιος ήταν στόχος του Λυσάνδρου; (Επιλέξτε τη σωστή απάντηση):

- (α) Να παρακολουθεί τους Αθηναίους διακριτικά με αργά πλοία.
- (β) Να βγουν οι Σπαρτιάτες στην ξηρά, για να παρακολουθούν προσεκτικά τις κινήσεις των Αθηναίων.
- (γ) Να κατασκοπεύσει τους Αθηναίους με γρήγορα πλοία.
- (δ) Να επιτεθεί στους αντιπάλους μόλις βγουν στην ξηρά.

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Ο Λύσανδρος έσήμανε και προεΐπεν εις τὰς ναῦς εἰσβαίνειν: Να ξαναγράψετε την πρόταση μεταφέροντας τους ρηματικούς τύπους σε όλους τους χρόνους που ζητούνται:

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους ρηματικούς τύπους ανάλογα με το πρόσωπο που δηλώνεται από τις αντωνυμίες:

ἐγώ	εἰμί	ἄγω	πλέω	ποιῶ	ὀρῶ
οὗτος	_____	_____	_____	_____	_____
ἡμεῖς	_____	_____	_____	_____	_____
ὕμεῖς	_____	_____	_____	_____	_____

3. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:

- (α) *κινήσοιτο*: ευκτ. ΜΕΛ του ρ. κινέω-ῶ (Σ - Λ)
(β) *ἀντανήγαγε*: ΑΟΡ β' του ρ. ἀντανοίγω (Σ - Λ)
(γ) *κατιδόντας*: μετοχή ΑΟΡ β' του ρ. καθοράω-ῶ (Σ - Λ)
(δ) *ἐξεβίβασεν*: οριστ. ΠΡΤ του ρ. ἐκβαίνω (Σ - Λ)
(ε) *ταῖς ναυσίν*: δοτ. πληθ. του ουσιαστικού ἡ ναῦς (Σ - Λ)
(στ) *ἐπειδάν*: χρονικός σύνδεσμος (Σ - Λ)
(ζ) *ἡ ἐπιούσα*: μετοχή του ρ. ἔπομαι (Σ - Λ)

4. Να αντιστοιχίσετε τους τύπους της αριστερής στήλης με τον γραμματικό χαρακτηρισμό της δεξιάς που ταιριάζει στον καθένα:

<u>Τύποι</u>	<u>Γραμματικοί χαρακτηρισμοί</u>
1) ἀνίσχοντι	α) Χρονικός σύνδεσμος
2) παρετάξαντο	β) Χρονικό επίρρημα
3) ἀντανήγαγε	γ) Απαρέμφατο
4) εἰσβαίνειν	δ) Ουσιαστικό
5) ὀψέ	ε) ΑΟΡ β'
6) ἐπειδάν	στ) ΑΟΡ
7) νυκτί	ζ) Μετοχή
	η) ΠΡΤ
	θ) ΜΕΛ

5. (α) *παραβάλλων*: Να μεταφερθεί στον ΑΟΡ β':

(β) *κινήσοιτο*: Ε.Α. στο ίδιο πρόσωπο της ίδιας φωνής του ΕΝΣ:

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(γ) **ἀνάξοιτο**: Να γραφεί ο τύπος στους χρόνους που ζητούνται:

ΕΝΣ: _____
Παθητικός ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
Παθητικός ΑΟΡ: _____

(δ) **παρετάξαντο**: Χ.Α.

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____ Παθητικός ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: *παρετάξαντο* Παθητικός ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

(ε) **ἀπέπλευσεν**: Να κλιθεί η οριστ. ΕΝΣ και ΠΡΤ:

	<u>Οριστ. ΕΝΣ</u>	<u>Οριστ. ΠΡΤ</u>
<u>Ενικός</u>		
α' πρόσωπο	_____	_____
β' πρόσωπο	_____	_____
γ' πρόσωπο	_____	_____
<u>Πληθυντικός</u>		
α' πρόσωπο	_____	_____
β' πρόσωπο	_____	_____
γ' πρόσωπο	_____	_____

(στ) **ἐκέλευσεν**: Ε.Α.

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(ζ) **ἔπεσθαι**: Ε.Α. στο β' ενικό πρόσωπο ΑΟΡ β':

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(η) **κατιδόντας**: Γ.Α. _____

6. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις (και στους 2 αριθμούς):

(α) **παρασκευασάμενος**

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) **παραβάλλον**

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) **τάξεως**

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) <i>νυκτί</i>	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(ε) <i>μετώπω</i>	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(στ) <i>Ἀθηναῖοι</i>	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. *παρετάξαντο < τάσσω*: Τι γνωρίζετε για την ετυμολογία της λέξης «*ταξίδι*»;

2. *κατιδόντας* (ΑΟΡ β' του *ώραω-ῶ*, θ. *ώρα-*): Ποια η ετυμολογική και σημασιολογική διαφορά μεταξύ των λέξεων *ώρα* - *ώρα*;

3. *κατιδόντας*: Να γράψετε 2 νεοελληνικές απλές λέξεις ετυμολογικά συγγενείς με το καθένα από τα τρία θέματα του ρ. *ώραω-ῶ*:

1ο θέμα (*ώρα-*)

Λέξη α' _____

Λέξη β' _____

2ο θέμα (*ιδ-*)

Λέξη α' _____

Λέξη β' _____

3ο θέμα (*οπ-*)

Λέξη α' _____

Λέξη β' _____

4. *κινήσοιτο*: Να βρείτε τρία σύνθετα νεοελληνικά ρήματα με β' συνθετικό το ρ. *κινέω-ῶ* και να σχηματίσετε μια πρόταση με το καθένα.

1ο σύνθετο _____

Πρόταση _____

2ο σύνθετο _____

Πρόταση _____

3ο σύνθετο _____

Πρόταση _____

5. *κινήσοιτο* (*κινέω-ῶ > ἀει-κίνητος*): Να βρείτε ακόμα δύο νεοελληνικές λέξεις με πρώτο συνθετικό το *ἀεί*: (α) _____, (β) _____

6. Σημειώστε τρία παράγωγα ουσιαστικά και τρία σύνθετα ρήματα από τα δύο παρακάτω ρήματα:

βαίνω: α. _____ β. _____ γ. _____

α. _____ β. _____ γ. _____

βάλλω: α. _____ β. _____ γ. _____
α. _____ β. _____ γ. _____

7. Να γραφούν σύνθετα και παράγωγα της λέξης *ναῦς* στη Νέα Ελληνική:

8. Να γραφεί ένα παράγωγο ουσιαστικό και ένα παράγωγο επίθετο της Νέας Ελληνικής για τα ακόλουθα ρήματα:

<u>Ρήμα</u>	<u>Παράγωγο ουσιαστικό</u>	<u>Παράγωγο επίθετο</u>
ποιῶ	_____	_____
ὀρῶ	_____	_____
τάττομαι	_____	_____
ἀγγέλλω	_____	_____

9. Να σχηματίσετε προτάσεις με τις ακόλουθες λέξεις:

<u>ἀπόπλους</u>	_____
<u>βάθος</u>	_____
<u>διάβημα</u>	_____
<u>περίπλους</u>	_____

10. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις των δύο στηλών σχηματίζοντας λογικά ζεύγη:

1) ἡ ἐπιοῦσα	α) γευματίζω
2) ἀριστοποιοῦμαι	β) ἡ επομένη
3) ὄψέ	γ) διατάσσω
4) προαγορεύω	δ) βράδυ
5) ἐπανάγομαι	ε) ανοίγομαι στα ανοιχτά
6) ἀντανάγομαι	στ) ξαναβγαίνω

11. Να συνδέσετε την κάθε λέξη της αριστερής στήλης με το αντίθετό της στη δεξιά:

1) ὕστερον	α) ὄψέ
2) ἐπιβιβάζω	β) ἐπιοῦσα
3) ἡ προτεραία	γ) εἰσβαίνω
4) προηγοῦμαι	δ) ἐκβιβάζω
5) ὀρθρος	ε) ἔπομαι
6) ἐκβαίνω	στ) πρότερον
	ζ) ἐπανάγομαι
	η) ἀνίσχω

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να σημειωθούν πάνω στο κείμενο οι χρονικές και αιτιολογικές προτάσεις και οι λέξεις με τις οποίες εισάγονται.

2. Να αναλυθεί συντακτικά το απρομφ. *ἔπεσθαι*

Είδος _____ Συντακτική θέση Υ του απρομφ. (Ταυτοπροσωπία-Ετεροπροσωπία)

3. Ως τι λειτουργεί η υπογραμμισμένη δοτική σε καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις;

(α) *Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐσήμανεν...*

Σημασία δοτικής: _____

(β) *Λύσανδρος... ἐκέλευσεν τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις...*

Σημασία δοτικής: _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. Ι 25-26

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Να διαβάσετε από την Εισαγωγή τα σχετικά με τον Αλκιβιάδη και να τον χαρακτηρίσετε ως πολιτικό άνδρα:

2. Ήταν σωστές, κατά τη γνώμη σας, οι συμβουλές του Αλκιβιάδη προς τους Αθηναίους στρατηγούς; Πώς επιχειρηματολογεί ο ίδιος, όπως φαίνεται στο κείμενο, υπέρ των συμβουλών αυτών;

3. Ποια ψυχικά πάθη, κατά την κρίση σας, μπορεί να οδήγησαν τους στρατηγούς να απηφήσουν τις συμβουλές του Αλκιβιάδη;

4. *Ἀλκιβιάδης κατιδὼν:*

1) *τοὺς μὲν Ἀθηναίους*

α) *ἐν λιμένι (ὀρμοῦντας)*

β) *μετιόντας τὰ ἐπιτήδεια ἐκ Σηστοῦ 15 σταδίου
ἀπὸ τῶν νεῶν*

γ) *ὀρμοῦντας ἐν αἴγιαλῳ*

δ) *πρὸς πόλει (ὀρμοῦντας)*

ε) *πρὸς οὐδεμιᾷ πόλει (ὀρμοῦντας)*

2) *τοὺς δὲ πολέμιους*

στ) *ἔχοντας πάντα*

• Να συνδέσετε τα στοιχεία ὀρμισης των δύο αντιπάλων (δεξιά στήλη) με την παράταξη (αριστερή στήλη) στην οποία ταιριάζει το καθένα (σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Αλκιβιάδη).

• Τι είδους (συντακτικά) είναι οι μετοχές της δεξιάς στήλης; _____

• Να προσδιορίσετε ποιες προϋποθέσεις ήταν αναγκαίες την εποχή εκείνη για τη σωστή ὀρμιση στόλου:

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να συνδέσετε τους ρηματικούς τύπους (αριστερή στήλη) με το ρήμα από το οποίο προέρχονται (δεξιά στήλη):

Τύποι

- 1) κατιδών
- 2) όρμουντας
- 3) μετιόντας
- 4) ἔφη
- 5) όρμεϊν
- 6) όρμίσαι
- 7) παρήνει
- 8) άπιέναι

Ρήμα από το οποίο προέρχονται

- α) παραινέω-ῶ
- β) όρμάω-ῶ
- γ) όρμέω-ῶ
- δ) όρμίζω
- ε) άπειμι (άπέρχομαι)
- στ) μέτειμι (μετέρχομαι)
- ζ) φημί
- η) καθίημι
- θ) καθοράω-ῶ

2. Να γραφούν στην ίδια πώση του άλλου αριθμού οι τύποι:

κατιδών _____

τῶν τειχῶν _____

αίγιαλῶ _____

όρμουντας _____

τῶν νεῶν _____

τοὺς πολεμίους _____

λιμένα _____

πόλιν _____

έκεινον _____

3. μετιόντες: (α) Ε.Α. στο γ' πληθ. πρόσωπο ΕΝΣ

(β) Χ.Α. στο α' πληθ. πρόσωπο οριστ.

(α) Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

- (β) ΕΝΣ: _____
- ΠΡΤ: _____
- ΜΕΛ: _____
- ΑΟΡ: _____
- ΠΡΚ: _____
- ΥΠΡ: _____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με απλές ή σύνθετες λέξεις της Νέας Ελληνικής ετυμολογικά συγγενείς με το ουσιαστικό ή ναῶς:

(α) Ο Λύσανδρος ήταν _____ του Σπαρτιατικού στόλου.

(β) Ο _____ των πλοίων έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια.

(γ) Ο στόλος μετά τη ναυμαχία επέστρεψε στον _____ όπου επισκευάστηκαν τα πλοία που είχαν υποστεί ζημιές.

(δ) Τα σύγχρονα _____ είναι εξοπλισμένα με μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας για την κατασκευή τον εξοπλισμό και τη συντήρηση πλοίων.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με απλές ή σύνθετες λέξεις της Νέας Ελληνικής ετυμολογικά συγγενείς με το ουσιαστικό ή πόλις:

(α) Οι γάλλοι φοιτητές του Μαΐου του '68 ήταν έντονα _____.

- (β) Το _____ επίπεδο δεν κρίνεται ούτε από τα έργα τέχνης, ούτε από την πνευματική δημιουργία τόσο, όσο από το βαθμό σεβασμού για την ανθρώπινη ζωή και αξιοπρέπεια.
- (γ) Ο βουλευτής Χ θα _____ στη Β΄ περιφέρεια Αθηνών.
- (δ) Το _____ της Ελλάδας είναι η κοινοβουλευτική δημοκρατία.

3. **μετιόντας:** Να βρείτε τρία σύνθετα νεοελληνικά ρήματα με β' συνθετικό το ρ. *έρχομαι* και να σχηματίσετε μια πρόταση με το καθένα:

1ο σύνθετο _____

Πρόταση _____

2ο σύνθετο _____

Πρόταση _____

3ο σύνθετο _____

Πρόταση _____

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να μεταφερθεί σε ευθύ λόγο:

Ἀλκιβιάδης ἔφη οὐκ ἐν καλῷ αὐτοὺς ὀρμεῖν, ἀλλὰ μεθορμίσαι εἰς Σηστὸν παρήγει.

2. Να αναλυθούν συντακτικά τα απαρέμφατα *ὀρμεῖν*, *μεθορμίσαι*:

	<u>Εἶδος</u>	<u>Συντακτικὴ θέση</u>	<u>Υ του απομφ. (Ταυτοπο.-Ετεροπο.)</u>
<i>ὀρμεῖν</i>	_____	_____	_____
<i>μεθορμίσαι</i>	_____	_____	_____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. Ι 27

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

Οι Αθηναίοι έβγαιναν και διασκορπίζονταν στη Χερσόνησο,

(α) για να προμηθευτούν τρόφιμα.

(β) για να προμηθευτούν τρόφιμα και επειδή περιφρονούσαν τον Λύσανδρο.

(γ) για να προμηθευτούν τρόφιμα και επειδή περιφρονούσαν τον Λύσανδρο, μια και δεν έβγαινε εναντίον τους στο ανοιχτό πέλαγος.

2. «καταφρονοῦντες (τοὺς Ἀθηναίους) δὴ τοῦ Λυσάνδρου ὅτι οὐκ ἀντανῆγε»: Πώς θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε τους Αθηναίους; (Επιλέξτε τη σωστή απάντηση):

(α) συνετούς

(β) αλαζονικούς και υπερόπτες

(γ) γεμάτους αυτοπεποίθηση

(δ) ανίδεους από στρατηγική τέχνη

3. Αν λάβουμε υπόψη την τελική καταστροφή του αθηναϊκού στόλου, ποιους συσχετισμούς με την αρχαία τραγωδία μπορούμε να διακρίνουμε στην περιφρονητική στάση των Αθηναίων απέναντι στους Σπαρτιάτες;

4. Πώς την εποχή εκείνη μετέδιδαν μηνύματα από πλοίο σε πλοίο ή στη στεριά;

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να χαρακτηριστούν γραμματικά οι τύποι:

- (α) *έπιπλέουσι*: _____
(β) *κατίδωσιν*: _____
(γ) *έποιοουν*: _____
(δ) *ώνούμενοι*: _____
(ε) *καταφρονοῦντες*: _____
(στ) *άντανῆγεν*: _____
(ζ) *άποπλέοντας*: _____

2. Να βρεθούν οι αντωνυμίες του αποσπάσματος και το είδος τους. Να γραφούν στη δοτική πληθυντικού του αριθμού που βρίσκονται:

<u>Αντωνυμίες</u>	<u>Είδος</u>	<u>Δοτ. πληθ.</u>
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

3. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις (και στους 2 αριθμούς):

(α) <i>έκβεβηκότας</i>		
Ενικός		Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
(β) <i>τόν πλοῦν</i>		
Ενικός		Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. *έπομένοις*: Να συμπληρωθούν τα κενά με νεοελληνικά ετυμολογικά συγγενή:

- (α) Οι ειδικές παρατηρήσεις πρέπει να _____ μιας γενικής θεώρησης.
(β) «Ας περάσει ο _____», φώναξε η γραμματέας του γιατρού.
(γ) Δεν πρόκειται να βρέξει. _____ ας πάμε μια εκδρομή.

2. Να αντιστοιχίσετε τους τύπους του κειμένου (αριστερή στήλη) με την κατάλληλη νεοελληνική (δεξιά στήλη) ετυμολογικά συγγενή λέξη:

1) <i>κατίδωσιν</i>	α) κελευστής
2) <i>έσκεδασμένους</i>	β) ποίημα
3) <i>έποιοουν</i>	γ) πλοιάριο
4) <i>σιτία</i>	δ) επισιτισμός
5) <i>άποπλέοντας</i>	ε) πλεύση
6) <i>έκέλευσε</i>	στ) διασκεδάζω
	ζ) ιδέα

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να βρεθεί το είδος των μετοχών:

- (α) *τοῖς έπομένοις*: _____

(β) έκβεβηκότηας - έσκεδασμένους: _____

(γ) ώνούμενοι - καταφρονοῦντες: _____

2. Να βρεθούν οι μεταβατικοί ρηματικοί τύποι (και απαρέμφατα και μετοχές) του αποσπάσματος και τα αντικείμενά τους:

Μεταβατικοί ρημ. τύποι

Αντικείμενα

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. Ι 28-29

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Να παρουσιάσετε περιληπτικά τη δράση όλου του κειμένου που έχετε διδαχθεί μέχρι τώρα τονίζοντας ιδιαίτερα την κορύφωσή της σ' αυτό το απόσπασμα:

2. Συγκρίνετε την τελική εξευτελιστική ήττα των Αθηναίων με την πρότερη περιφρονητική και υπεροπτική στάση τους απέναντι στους Σπαρτιάτες. Μπορείτε να εξαγάγετε κάποιο ηθικό δίδαγμα με γενικότερες προεκτάσεις στην ανθρώπινη ζωή;

3. Πώς παρουσιάζεται ο Κόνωνας στο απόσπασμα; (Επιλέξτε τη σωστή απάντηση):

(α) παρορμητικός και επιπόλαιος

(β) συμφεροντολόγος και εγωιστής

(γ) φιλόδοξος

(δ) συνετός, πειθαρχημένος και με στρατηγικές ικανότητες

Να τον συγκρίνετε με τον Μένανδρο και τον Τυδέα, που παρουσιάστηκαν στην παράγραφο 26 σε σύγκρουση με τον Αλκιβιάδη.

4. Τι γνωρίζετε για την Πάραλο;

B. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να κατατάξετε τους ρηματικούς τύπους του αποσπάσματος σύμφωνα (α) με τον χρόνο, (β) με την έγκλιση (απαρέμφατο ή μετοχή):

- (α) ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____
- (β) Οριστική _____
Υποτακτική _____
Ευκτική _____
Προστακτική _____
Απαρέμφατο _____
Μετοχή _____

2. Οι μετοχές και τα απαρέμφατα χρόνου ΕΝΣ του αποσπάσματος να τραπούν στον ΑΟΡ και το αντίστροφο:

Μτχ. και απορμφ. ΕΝΣ

Μτχ. και απορμφ. ΑΟΡ

3. Να συμπληρωθούν στο ίδιο γένος, την ίδια πτώση και τον ίδιο αριθμό όσα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων λείπουν:

Θετικός βαθμός

Συγκριτικός βαθμός

Υπερθετικός βαθμός

πλήρεις (νήες)

τὴν ταχίστην

τὰ μεγάλα

πλείστους

4. ἔχων: Χ.Α. στο α' ενικό πρόσωπο οριστικής:

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να εξηγήσετε την ετυμολογική συγγένεια των παρακάτω λέξεων με το ρ. ἔχω:

(α) μέθεξι _____

(β) ενοχή _____

(γ) σχέση _____

(δ) ραβδούχος _____

2. ἔχω (θέμα του ΑΟΡ β': σχ- > σχολή): Τι σήμαινε σχολή στην Αρχαία Ελληνική;

3. Να σχηματίσετε από μια πρόταση με κάθε ένα από τα παρακάτω ρήματα:

(α) ανέχομαι

(β) ενέχομαι

(γ) κατέχομαι

4. Να συνδέσετε τα ρήματα της αριστερής στήλης με τα σημασιολογικά συγγενή τους της δεξιάς:

1) ὄρῶ	α) θεῶμαι
2) σημαίνω	β) μηνύω
3) βοηθῶ	γ) δέχομαι
4) λαμβάνω	δ) επικουρῶ
5) ἀπαγγέλλω	ε) δείκνυμι
	στ) ἀδικῶ

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να χαρακτηριστούν συντακτικά:

(α) τὸ πεζόν:

(β) τὸν ἐπίπλουν:

(γ) ἄθροαι:

(δ) πάσας:

(ε) τὴν ἄκραν:

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. Π 1-2

A. Εορηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Όταν ο Λύσανδρος κατέπλευσε στο Βυζάντιο και την Καλχηδόνα, προέβη σε συγκεκριμένες πολιτικές και στρατιωτικές ενέργειες. Να τις αναφέρετε:

2. Να εξετάσετε κατά πόσον ήταν σωστή από στρατιωτική άποψη η ενέργεια του Λύσανδρου να επιτρέψει την επιστροφή στην Αθήνα των Αθηναίων φρουρών και άλλων συμμάχων τους που βρισκόνταν στο Βυζάντιο και την Καλχηδόνα.

3. Πώς αξιολογείτε από πολιτικής απόψεως την ενέργεια του Λύσανδρου να εγκαταστήσει στο Βυζάντιο και την Καλχηδόνα τον Λάκωνα Σθενέλαο ως αρμοστή;

4. Όταν ο Λύσανδρος επέστρεψε στη Λάμψακο, ασχολήθηκε με την επισκευή των πλοίων για έναν από τους παρακάτω λόγους. Να τον εντοπίσετε:

(α) Δεν άντεχε να βλέπει «λαβωμένα» τα νικηφόρα πλοία του.

(β) Είχε μανία με τη ναυπηγική τέχνη.

(γ) Ως ηγέτης, όφειλε να δώσει κίνητρο στους τεχνίτες να ασχοληθούν με κάτι

ωφέλιμο για τους ίδιους και για τον στόλο.
(δ) Πίστευε ότι η έκβαση του πολέμου θα κρινόταν στη θάλασσα.

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Αφού συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος ή των ρημάτων της παρένθεσης, να μετατρέψετε τη χρονική εκφορά των προτάσεων στον ΠΡΤ:

(α) Ο Λύσανδρος καθίσταται τὰ ἐν Λαμψάκῳ καὶ _____ ἐπὶ τὸ Βυζάντιον.
(πλέω)

ΠΡΤ: _____

(β) Οἷτοιοι φεύγουσιν εἰς τὸν Πόντον καὶ ὕστερον εἰς Ἀθήνας Ἀθηναῖοι _____
(γίγνομαι)

ΠΡΤ: _____

(γ) Λύσανδρος δὲ καταλείπει Βυζαντίου καὶ Καλχηδόνοσ ἀρμοστήν Λάκωνα, αὐτὸσ δὲ εἰς Λάμψακον _____ καὶ τὰσ ναῦσ _____.
(ἀποπλέω, ἐπισκευάζω)

ΠΡΤ: _____

2. Να συμπληρώσετε τους αρχικούς χρόνους των ρημάτων:

ΕΝΣ:	ὀρῶ	πλέω	γίγνομαι	ἀποπέμπω
ΠΡΤ:	έ.....	ξ.....	ἀπέ.....
ΜΕΛ:	ὀ.....
ΑΟΡ:	εἶ.....	ξ.....
ΠΡΚ:	έ.....	πε.....	ἀπο.....
ΥΠΡ:	έ.....	έ.....

3. Να διαγράψετε τους λανθασμένους γραμματικούς χαρακτηρισμούς:

- (α) οἱ προδόντες: ουσιαστικό - ρήμα - μετοχή
(β) ἐγένοντο: οριστ. ΠΡΤ - οριστ. ΑΟΡ
(γ) εἰδώς: ρήμα - ουσιαστικό - μετοχή - επίθετο
(δ) θᾶττον: ουσιαστικό ουδετ. γένους - επίθετο - επίρρημα
(ε) ἴδοι: χρονικός σύνδεσμος - ουσιαστικό - ρήμα

4. (α) ἔφυγον: Ε.Α. στο β' ενικό και β' πληθ. πρόσωπο του ίδιου χρόνου:

Οριστική	_____	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____	_____		_____
Προσακτική	_____	_____		_____

(β) ἐγένοντο: Ε.Α. στο β' ενικό πρόσωπο ΕΝΣ:

Οριστική	_____	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____	_____		_____
Προσακτική	_____	_____		_____

5. Να γραφούν η ονομαστική και δοτική ενικού και πληθυντικού των παρακάτω τύπων:

(α) ὑποσπόνδους

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομ.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____

(β) φρουρούς	Ενικός	Πληθυντικός
Όνομ.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
(γ) έπιτηδείων	Ενικός	Πληθυντικός
Όνομ.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____

6. (α) πλείους: Να κλιθεί στο αρσ. και ουδ. γένος στο βαθμό που βρίσκεται:

	<u>Ενικός</u>		<u>Πληθυντικός</u>	
	Αρσενικό	Ουδέτερο	Αρσενικό	Ουδέτερο
Όνομ.	_____	_____	_____	_____
Γεν.	_____	_____	_____	_____
Δοτ.	_____	_____	_____	_____
Αιτ.	_____	_____	_____	_____
Κλητ.	_____	_____	_____	_____

(β) ναϋς: Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις ενικού και πληθυντικού:

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Γ. Δεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε τρεις νεοελληνικές λέξεις (απλές ή σύνθετες) ετυμολογικά συγγενείς με τις λέξεις (α) *υπόσπονδος* και (β) *άρμοστής* και να σχηματίσετε μία πρόταση με μια από τις 3 στην κάθε περίπτωση:

(α) *υπόσπονδος*

1η λέξη _____
 2η λέξη _____
 3η λέξη _____
 Πρόταση _____

(β) *άρμοστής*

1η λέξη _____
 2η λέξη _____
 3η λέξη _____
 Πρόταση _____

2. Να μελετήσετε τα παραδείγματα (α) και (β) και να γράψετε από τρεις ετυμολογικά συγγενείς νεοελληνικές λέξεις (απλές ή σύνθετες) για τα ρήματα (γ) και (δ):

(α) <i>έφυγον</i>	φυγή φυγάς καταφύγιο αποφυγή
(β) <i>συλλεγῶσιν</i>	σύλλογος συλλογή συλλεκτικός
(γ) <i>έπισκευάζω</i>	_____

(δ) <i>καταλείπω</i>	_____

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να γράψετε τους εμπρόθετους επιρρηματικούς προσδιορισμούς (ΕΕΠ) τύπου του αποσπάσματος και να σημειώσετε τι σημαίνει ο καθένας:

<u>ΕΕΠ τύπου</u>	<u>Σημασία</u>
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι λέξεις:

(α) *αὐτόν*: _____
(β) *Ἀθηναῖοι*: _____
(γ) *τῶν Ἀθηναίων*: _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. ΙΙ 3-4

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ερωτήσεις για την κατανόηση του κειμένου:

(α) *Πότε ἐλέγετο ἡ συμφορὰ ἐν ταῖς Ἀθήναις;*

(β) *Τίνι τρόπῳ ἐλέγετο ἡ συμφορὰ;*

(γ) *Διὰ τί οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ ἐκοιμήθησαν ἐκείνης τῆς νυκτός;*

2. Γιατί οι Αθηναίοι φοβούνται ενδεχόμενα αντίποινα;

3. Ποια ήταν τα συνήθη δεινά που ακολουθούσαν την κατάληψη μιας πόλεως στην αρχαιότητα;

Να αναφέρετε ανάλογα σύγχρονα δεινά που είναι δυνατό να επιφέρουν πολεμικές συγκρούσεις στις μέρες μας:

4. Να αξιολογήσετε τις αντιδράσεις και τις ενέργειες των Αθηναίων μετά την είδηση της καταστροφής του στόλου τους στους Αιγός ποταμούς:

5. Πού, κατά τη γνώμη σας, απέβλεπε η απόφαση των Αθηναίων να επιχωματώσουν τα λιμάνια τους;

6. (α) Τι ήταν η Πάραλος;

(β) Τι ήταν τα Μακρά Τείχη;

(γ) Τι ήταν η εκκλησία του δήμου;

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. «ὁ ἕτερος τῶ ἐτέρῳ παραγγέλλει»: Να γράψετε την πρόταση στην οριστική όλων των χρόνων, τρέποντάς την στον πληθυντικό:

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

2. Να συμπληρώσετε τις λέξεις:

- (α) Ἐν δὲ τ..... Ἀθῆν..... τῆς Π..... ἀφικομ..... νυκτ..... ἐλέγ..... ἢ συμφορά.
- (β) Οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραι..... διὰ τῶν μακρ..... τειχ..... εἰς ἄστν διῆκεν.
- (γ) Τῇ δὲ ὑστεραί... ἐκκλησ..... ἐποίη..... ἐν ἧ ἔδοξ..... τοὺς τε λιμέν..... ἀποχῶ..... καὶ τὰ τείχη εὐτρεπί..... καὶ φυλακ..... ἐφιστᾶναι καὶ τᾶλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκ..... τὴν πόλ..... παρασκευάζειν.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά:

ΕΝΣ	ΠΡΤ	ΜΕΛ	ΑΟΡ	ΠΡΚ	ΥΠΡ
ἀφικομένης	_____	_____	_____	_____	_____
_____	ἐλέγετο	_____	_____	_____	_____
νομίζοντες	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	ἐποίησαν	_____	_____

4. Να συμπληρώσετε τα γνωμικά με αντωνυμίες από το πλαίσιο:

- (α) Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς _____.
- (β) Γινῶθι _____.
- (γ) Πάντων μάλιστα δεῖ τὸν ἄνθρωπον αἰσχύνεθαι _____.
ἀλλήλους
ἑαυτόν
σαυτόν
ἑαυτοῖς
σεαυτόν

5. Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων με τον κατάλληλο τύπο της αυτοπαθούς αντωνυμίας (έμαυτοῦ, σεαυτοῦ, ἑαυτοῦ):

- (α) Εἰ ἀδικεῖς τοὺς φίλους _____ ἀδικεῖς.
- (β) Ὁ λαιδορῶν τὸν τῶν ἐτέρων βίον ἐλεγχέτω πρότερον τὸν _____.

- (γ) *Εθέλοντες κτήσασθαι νοῦν ὑγιῆ γυμνάζομεν καθ' ἡμέραν* _____.
- (δ) *Μὴ κακῶς ποίει* _____ *ᾧ φίλε.*
- (ε) *Ἦ νέε, ἄρεσκε πᾶσιν, μὴ μόνον* _____.
- (στ) *Ὁ γὰρ φιλῶν* _____ *μόνον ὑπὸ τῶν ἄλλων μισεῖται.*

Γ. Συντακτικές Ασκήσεις

- Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:
 - συμφορά*: υποκείμενο του ρ. *έλεγετο* (Σ - Λ)
 - διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν*: ΕΕΠ τόπου που δηλώνει στάση (Σ - Λ)
 - τοὺς ἀπολωλότας*: υποκείμενο της μετοχής *πενθοῦντες* (Σ - Λ)
 - πείσεσθαι*: αντικείμενο του απαρεμφάτου *νομίζοντες* (Σ - Λ)
 - τῶν Ἑλλήνων*: γεν. διαιρετική (Σ - Λ)
 - ἀποίκους*: κατηγορούμενο (Σ - Λ)

Να δικαιολογήσετε την απάντηση που δώσατε στο (στ):

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. Π 16-17

Α. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

- Ερωτήσεις για την κατανόηση του κειμένου:
 - Τι εἶπεν ὁ Θηραμένης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ;*

 - Τι ἐποίει Θηραμένης παρὰ Λύσανδρον;*

 - Τι Θηραμένης ἀπήγγειλεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτε ἦκεν ἐν Ἀθήναις τετάρτῳ μηνί;*

- Γιατί οι Αθηναίοι εμπιστεύτηκαν τον Θηραμένη και τον έστειλαν στον Λύσανδρο;

- Γιατί, κατά τον Ξενοφώντα, ο Θηραμένης χρονοτριβούσε κοντά στον Λύσανδρο;

- Αν υποθέσουμε ότι ο Ξενοφών κάνει λάθος στις εκτιμήσεις του για τον Θηραμένη, πώς θα δικαιολογούσαμε ότι οι ενέργειες του τελευταίου ήταν θετικές και ωφέλιμες για την Αθήνα;

5. Στην Αθήνα, παρά τις δύσκολες στιγμές εξαιτίας της πολιορκίας των Λακεδαιμονίων, οι θεσμοί της δημοκρατίας λειτουργούν άψογα. Να σχολιάσετε τη θέση αυτή αντλώντας στοιχεία από το κείμενο:

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά:

Όνομ.	_____	_____	αυτοκράτωρ
Γεν.	_____	πίστεως	_____
Δοτ.	_____	_____	_____
Αιτ.	ἐκκλησίαν	_____	_____
Κλητ.	_____	_____	_____

2. Να συμπληρώσετε τα κενά:

(α) λέγω

	<u>Οριστική</u>	<u>Υποτακτική</u>	<u>Ευκτική</u>	<u>Προστακτική</u>
ΕΝΣ:	λέγεις	λέγης	λέγοιμι	λέγε
ΠΡΤ:	_____	_____	_____	_____
ΜΕΛ:	_____	_____	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____	_____	_____

(β) κελεύω

	<u>Οριστική</u>	<u>Υποτακτική</u>	<u>Ευκτική</u>	<u>Προστακτική</u>
ΕΝΣ:	κελεύεις	κελεύης	κελεύοιμι	κέλευε
ΠΡΤ:	_____	_____	_____	_____
ΜΕΛ:	_____	_____	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____	_____	_____

3. Να διαγράψετε τους λανθασμένους γραμματικούς χαρακτηρισμούς:

- (α) ὄντων: ουσιαστικό - μετοχή
 (β) πλείω: ουσιαστικό - επίθετο
 (γ) λέγοι: ουσιαστικό - ρήμα - μετοχή
 (δ) τίς: άρθρο - αντωνυμία - πρόθεση
 (ε) ἴεναι: ουσιαστικό - άρθρο - απαρέμφατο

4. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται στην παρένθεση:

(α) ὄντων (β' εν. και β' πληθ. ευκτ. ΑΟΡ)	_____	_____
(β) πέμψαι (γ' εν. και γ' πληθ. οριστ. ΠΡΚ)	_____	_____
(γ) βουλόμενοι (β' εν. και γ' πληθ. οριστ. παθ. ΑΟΡ)	_____	_____
(δ) πεμφθείς (β' εν. και β' πληθ. οριστ. ΠΡΚ εν. φωνής)	_____	_____
(ε) ὁμολογήσειν (α' εν. και β' πληθ. οριστ. ΑΟΡ)	_____	_____
(στ) κατέχοι (β' εν. και β' πληθ. ευκτ. ΜΕΛ)	_____	_____

5. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις ενικού και πληθυντικού:

(α) πίστεως

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) *μῆνας*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) *πρεσβευτής*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

6. (α) *λέγοι*: Ε.Α. στο β' ενικό πρόσωπο της ίδιας φωνής και του ίδιου χρόνου:

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(β) *έρωτῶτο*: Ε.Α. στο β' ενικό πρόσωπο της ίδιας φωνής και του ίδιου χρόνου:

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε 2 σύνθετα ρήματα της Νέας Ελληνικής με β' συνθετικό το ρήμα *ἔχω* και να σχηματίσετε προτάσεις, μία για το καθένα. Το ίδιο και για το ρήμα *ἀγγέλλω*:

ἔχω:

i. Σύνθετο _____
Πρόταση _____

ii. Σύνθετο _____
Πρόταση _____

ἀγγέλλω:

i. Σύνθετο _____
Πρόταση _____

ii. Σύνθετο _____
Πρόταση _____

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με νεοελληνικές λέξεις παράγωγες από ή σύνθετες με το ρ. *αἰρέομαι-οἶμαι*:

(α) Οι _____ ἄρχοντες είναι μια απλή απόδειξη του δημοκρατικού πολιτεύματος.

(β) Όταν τον _____ από το αξίωμά του, απομονώθηκε στο σπίτι του και κλείστηκε στον εαυτό του.

(γ) Η _____ είναι η πιο μεγάλη τιμωρία που μπορεί να υποστεί ένας αξιωματικός.

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:

(α) *Θηραμένης*: υποκείμενο του ρ. *βούλονται* (Σ - Λ)

(β) *ἐν ἐκκλησίᾳ*: ΕΕΠ τόπου (Σ - Λ)

(γ) *τὴν πόλιν*: αντικείμενο του απαρεμφάτου *ἐξανδραποδίσασθαι* (Σ - Λ)

(δ) *τὸν σῖτον*: αντικείμενο του απαρεμφάτου *ἐπιλελοιπέναι* (Σ - Λ)

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ερωτήσεις για την κατανόηση του κειμένου:
 - (α) *Τίνα ἔπεμψε τοῖς ἐφόροις Λύσανδρος;*

 - (β) *Διὰ τί τοῦτον ἔπεμψεν;*

 - (γ) *Τί εἶπον ἐρωτώμενοι τίνι λόγῳ ἤκοιεν οἱ πρέσβεις;*

 - (δ) *Τί ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων;*

2. Να κρίνετε την κίνηση του Λύσανδρου, που περιγράφεται στο απόσπασμα: «Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις ... εἰρήνης καὶ πολέμου». (Να λάβετε υπόψη ότι ἤδη η συμπεριφορά του εἶχε προκαλέσει την οργή του βασιλιά Πausανία και των εφόρων).

3. Οι Κορίνθιοι και οι Θηβαῖοι, καθώς και ορισμένοι ἄλλοι Ἕλληνες αντιδρούν στην πρόταση των Αθηναίων πρέσβων για εἰρήνη και προτείνουν στους Σπαρτιάτες ὄχι να συνθηκολογήσουν με τους Αθηναίους, ἀλλὰ να τους καταστρέψουν εντελῶς. Πού οφείλεται η στάση τους αυτή; (Επιλέξτε τη σωστή απάντηση):
 - (α) Στο γεγονός ὅτι ἤθελαν να δείξουν στους Σπαρτιάτες πόσο αφοσιωμένοι ἦταν σ' αυτούς.
 - (β) Στο ὅτι εἶχαν καταστρώσει σχέδιο, αφού επιτεθούν οι Σπαρτιάτες στους Αθηναίους, να εκμεταλλευθούν την ευκαιρία και να κυριεύσουν την Σπάρτη.
 - (γ) Στο γεγονός ὅτι κατά τη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου τόσο πολύ εἶχαν ξεαφθεί τα πάθη, ὥστε η διάθεση για αντεκδίκηση για ὅσα οι ἴδιοι εἶχαν πάθει ἀπὸ τους Αθηναίους ἔφτανε και ξεπερνούσε τα ὄρια του τυφλοῦ μίσους.

4. Τι γνωρίζετε για το πολίτευμα της Σπάρτης;

5. Τι ἦταν οι ἔφοροι;

B. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να αντικαταστήσετε τους τύπους στο ἴδιο πρόσωπο ἢ πτώση και στον ἴδιο αριθμό:

ΕΝΣ:	ἐρωτώμενοι	_____	_____
ΠΡΤ:	_____	ἀντέλεγον	_____
ΜΕΛ:	_____	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____	εἶπον
ΠΡΚ:	_____	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____	_____

2. Να γράψετε τα απαρέμφατα στους ζητούμενους χρόνους:

ΕΝΣ:	<i>είναι</i>	<i>καλεῖν</i>	<i>ἐξαιρεῖν</i>
ΜΕΛ:	_____	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____	_____

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους ρηματικούς τύπους σύμφωνα με το παράδειγμα (α):

(α) <i>ἐγώ</i>	<i>πέμπω</i>	<i>ἀγγέλλω</i>	<i>ἐρωτῶ</i>	<i>αἶρῶ</i>
(β) <i>οὗτος</i>	_____	_____	_____	_____
(γ) <i>ἡμεῖς</i>	_____	_____	_____	_____
(δ) <i>ὕμεῖς</i>	_____	_____	_____	_____

4. Να συνδέσετε τους τύπους της αριστερῆς στήλης με τον γραμματικό χαρακτηρισμό της δεξιάς, που ανταποκρίνεται στον καθένα:

<u>Τύποι</u>	<u>Γραμματικοί χαρακτηρισμοί</u>
<i>ἀγγελοῦντα</i>	Ουσιαστικό
<i>φυγάδα</i>	Ερωτηματική αντωνυμία
<i>ὅτι</i>	Μετοχή
<i>πρέσβεις</i>	Χρονικός σύνδεσμος
<i>τίνι</i>	Αναφορική αντωνυμία
	Απαρέμφατο
	Ειδικός σύνδεσμος

5. (α) *ἐπεμψεν*: Να μεταφερθεί στον παθ. ΑΟΡ _____
(β) *εἶπαν*: Να γραφεί το γ' πληθ. ευκτ. ΑΟΡ β' _____
(γ) *ἐκέλευον*: Να γραφεί το γ' πληθ. προστ. ΠΡΚ _____

6. *ἐποίησαν*: Ε.Α. στο β' ενικό και το γ' πληθ. ΠΡΚ μέσης φωνῆς

Οριστική	_____	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____	_____		_____
Προστακτική	_____	_____		_____

7. Να κλιθεί το *τίνι λόγῳ*

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομ.	_____	_____
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
Κλητ.	_____	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να συμπληρωθούν τα κενά των παρακάτω φράσεων με απλές ή σύνθετες νεοελληνικές λέξεις ετυμολογικά συγγενείς με τον τύπο *ἀγγελοῦντα*:

(α) Ο _____ διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο στην προώθηση του μύθου στο αρχαίο δράμα.
(β) Οι _____ ἤδη καταχωρίστηκαν, γι' αυτό πρέπει να κάνετε υπομονή μέχρι την επόμενη έκδοση του περιοδικού.
(γ) Οι δημοσιογράφοι περίμεναν με ανυπομονησία τις _____ του πρωθυπουργού για τα νέα οικονομικά μέτρα.

2. Να συνδέσετε τους τύπους του κειμένου (δεξιά στήλη) με την ή τις κατάλληλες, ετυμολογικά συγγενείς νεοελληνικές λέξεις (αριστερή στήλη):

ἀποκρίναιτο	αντίλογος
καλεῖν	απόκριση
ἀντέλεγον	σπονδή
σπένδεσθαι	ομοσπονδία
	υποκριτής
	αντίρρηση
	παράκληση

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:
- (α) ἀγγελοῦντα: κατηγορηματική μετοχή (Σ - Λ)
- (β) τοῖς ἐφόροις: αντικείμενο στο ἔπεμψεν (Σ - Λ)
- (γ) Ἀριστοτέλην: υποκείμενο στο ἔπεμψεν (Σ - Λ)
- (δ) φυγάδα: κατηγορούμενο στο Ἀριστοτέλην (Σ - Λ)
- (ε) εἰρήνης: αντικείμενο στο εἶναι (Σ - Λ)
- (στ) αὐτούς: υποκείμενο στο καλεῖν (Σ - Λ)

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. ΙΙ 20-21

Α. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ερωτήσεις για την κατανόηση του κειμένου:
- (α) Τὶ Λακεδαιμόνιοι ἔφασαν τοῖς Κορινθίοις καὶ τοῖς Θηβαίοις περὶ τοῦ μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίους ἀλλ' ἐξαιρεῖν;
- _____
- _____
- (β) Ποιους ὄρους για εἰρήνη πρότειναν οἱ Λακεδαιμόνιοι στους πρέσβεις των Ἀθηναίων;
- _____
- _____
- (γ) Διὰ τί, ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὰς Ἀθήνας Θηραμένης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις, ὄχλος πολὺς περιεχεῖτο αὐτούς;
- _____
- _____
- (δ) Διὰ τί οὐκ ἐνεχώρει μέλλειν τοὺς Ἀθηναίους;
- _____
- _____
2. Πῶς κρίνετε την ἀπάντησιν που ἔδωσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι στους Κορινθίους, τους Θηβαίους και τους ἄλλους συμμάχους, που ζητούσαν την ολοσχερὴ καταστροφὴ της Ἀθήνας; Συζητήστε τις ἀκόλουθες ἐκδοχές:
- (α) Οἱ Λακεδαιμόνιοι πίστευαν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι, κάτω ἀπὸ τὴ δική τους ηγεμονία, θα συντελοῦσαν στην πλήρη κυριαρχία τους στην Ελλάδα.
- (β) Ο Ξενοφὼν ἐπινόησε αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν λόγω τῆς φιλοσπαρτιατικῆς του στάσης, για να προβάλλει τὴν δῆθεν ἠθικὴ ἀνωτερότητα των Λακεδαιμονίων.
- (γ) Οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀπὸ τὴν μια ἀποστόμωσαν τους συμμάχους τους που παρενέβησαν στα στρατηγικά τους σχέδια, και ἀπὸ τὴν ἄλλη στέλνουν ἓνα σαφὲς μήνυμα στην Ἀθήνα για συνθηκολόγησιν με τους δικούς τους ὄρους.

3. Να δικαιολογήσετε την άποψη ότι οι όροι της ειρήνης όχι μόνο επαχθείς ήταν, αλλά και εξευτελιστικοί για το γόητρο της Αθήνας.

4. Να δικαιολογήσετε (από την πλευρά των νικητών) τους όρους που έθεσαν οι Λακεδαιμόνιοι για ειρήνη:

(α) Καταστροφή των Μακρών Τειχών:

(β) Παράδοση των πλοίων:

(γ) Επιστροφή των εξορίστων:

5. Στο απόσπασμα αυτό παρουσιάζεται μια σκηνή που τη χαρακτηρίζει η δραματική ένταση. Να την εντοπίσετε και να τη σχολιάσετε:

6. Πότε χτίστηκαν τα Μακρά Τείχη; Ποια προσωπικότητα δέσποζε τότε στην Αθήνα;

7. Ποιος ηγέτης των Αθηναίων άλλαξε τον στρατιωτικό προσανατολισμό της Αθήνας στρέφοντάς την προς τη θάλασσα;

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να σχηματιστούν οι ζητούμενοι τύποι:

(α) τὸ μέγα ἀγαθόν: _____ (δοτ. εν.)
_____ (γεν. πληθ.)
_____ (αιτ. πληθ.)

(β) ἡ ἑλληνικὴ πόλις: _____ (δοτ. εν.)
_____ (αιτ. εν.)
_____ (δοτ. πληθ.)

(γ) ὁ πολὺς ὄχλος: _____ (γεν. εν.)
_____ (δοτ. εν.)
_____ (αιτ. εν.)

2. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις:

(α) *ἐχθρόν*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) *φίλον*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) *φυγάδα*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) *πλήθος*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

3. «Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἔφασαν πόλιν ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι».

Να μετατρέψετε την πρόταση (εκτός από τα κύρια ονόματα) στον πληθυντικό:

4. Να συμπληρώσετε τα κενά:

ΕΝΣ:	_____	<i>νομίζοντες</i>	<i>ἡγῶνται</i>	_____
ΠΡΤ:	_____	_____	_____	<i>ἐπανάφερον</i>
ΜΕΛ:	_____	_____	_____	_____
ΑΟΡ:	<i>γενομένοις</i>	_____	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____	_____	_____

5. Να γράψετε τους αρχικούς χρόνους:

ΕΝΣ:	<i>γίγνομαι</i>	<i>καθαιρῶ</i>	<i>νομίζω</i>	<i>εἰσέρχομαι</i>
ΠΡΤ:	_____	_____	_____	_____
ΜΕΛ:	_____	_____	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____	_____	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε 3 λέξεις (απλές ή σύνθετες) ετυμολογικά συγγενείς με καθεμιά από τις ακόλουθες:

(α) <i>εἰργασμένην</i> :	_____	_____	_____
(β) <i>ἔπεσθαι</i> :	_____	_____	_____
(γ) <i>ἡγῶνται</i> :	_____	_____	_____

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:
 - (α) πόλιν: υποκείμενο στο *ἀνδραποδιεῖν* (Σ - Λ)
 - (β) *Ελληνίδα*: επιθετικός προσδιορισμός (Σ - Λ)
 - (γ) *μεγίστοις*: κατηγορηματικός προσδιορισμός (Σ - Λ)
 - (δ) *τούς φυγάδας*: αντικείμενο στο *παραδόντας* (Σ - Λ)
 - (ε) *πολύς*: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο *ἄλλος* (Σ - Λ)
 - (στ) *διὰ τὸ πλῆθος*: ΕΕΠ αιτίας (Σ - Λ)

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. Π 22-23

Α. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ερωτήσεις για την κατανόηση του κειμένου:
 - (α) *Τίς προηγόρει τῶν πρέσβων καὶ τί οὗτος ἔλεξεν τοῖς Ἀθηναίοις;*

 - (β) *Τίνες ἦσαν οἱ πλείονες, οἱ ἀντειπόντες ἢ οἱ συνεπαινέσαντες;*

 - (γ) *Τὶ μετὰ ταῦτα Λύσανδρος ἔπραξεν;*

2. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, ορισμένοι από τους Αθηναίους αντέδρασαν στις προτάσεις του Θηραμένη;

3. Πώς κρίνετε την τελική απόφαση των Αθηναίων να αποδεχθούν τα όσα τους μετέφερε ο Θηραμένης χωρίς να απαιτήσουν κάποια μετατροπή των επαχθών όρων της ειρήνης;

4. Όπως μας παραδίδει ο Λυσίας (Λυσία, Κατά Ερατοσθένους), ο Θηραμένης, μετά την επιτυχημένη αποστολή του, αντιμετώπιστηκε από τους Αθηναίους σαν ήρωας. Πώς κρίνετε στο θέμα αυτό τους Αθηναίους από τη μια και τον Θηραμένη από την άλλη;

5. Δημιουργική εργασία:
Να υποθέσεις ότι είσαι ένας νέος που ζει στην Αθήνα και ότι είσαι αυτόκοος μάρτυρας των όσων ο Θηραμένης ανακοίνωσε στους Αθηναίους.

Να αποδώσεις, όπως εσύ σκέφτεσαι και αισθάνεσαι τα πράγματα, το ιδιαίτερο κλίμα που επικρατούσε εκείνη την ημέρα στην Αθήνα.

(Μπορείς να επιλέξεις μια από τις δύο θέσεις: ή εκείνων των λίγων που αντέδρασαν ή εκείνων των πολλών που αποδέχτηκαν τους όρους της Σπάρτης).

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

- Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:
 - ἀπήγγελον: οριστ. ΑΟΡ (Σ - Λ)
 - οἷς: δοτ. πληθ. αρσεν. της αναφ. αντων. ὅς, ἧ, ὃ (Σ - Λ)
 - χρή: ουσιαστικό γ' κλίσης (Σ - Λ)
 - πέιθεσθαι: απαρέμφατο ΕΝΣ του ρ. πείθομαι (Σ - Λ)
- Να συμπληρωθούν τα κενά με τους κατάλληλους τύπους της δεικτικής αντωνυμίας οὔτος, αὕτη, τοῦτο:
 - _____ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς.
 - Μετὰ δὲ _____ Λύσανδρος ἀπέπλει εἰς Πειραιᾶ.
 - _____ ἐστὶ σωτήριον παντί, πείθεσθαι τοῖς νόμοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἀρχουσι.
 - _____ λεχθέντων ἐδίδοσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς συμμάχοις λόγον.
 - _____ δ' ἐστὶν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον.
 - Ἐν ταῖς _____ πόλεσι τύραννοι ἐδίδκουν.
- Να συμπληρώσετε τα κενά με τον ρηματικό τύπο που ταιριάζει στην κάθε αντωνυμία τοποθετώντας το ρήμα στο χρόνο που δηλώνει επανάληψη στο παρελθόν:

ἐγώ	ἀπαγγέλλω	πέιθομαι	περιαιρῶ	καταπλέω
οὔτος	_____	_____	_____	_____
ἡμεῖς	_____	_____	_____	_____
ὁμεῖς	_____	_____	_____	_____

4. Να αντιστοιχίσετε τους τύπους της αριστερής στήλης με τους γραμματικούς χαρακτηρισμούς της δεξιάς:

προηγόρει	Απρμφ.
τὰ τείχη	Αντωνυμία
παιριαιρεῖν	Ρήμα που σημαίνει εκφορά λόγου
αὐτῶ	Επίθετο
πλειόνων	Ρήμα που σημαίνει κίνηση
κατέπλει	Πρόθεση
εἰς	Ουσιαστικό

Γ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:
- (α) *πειθεσθαι*: υποκείμενο στο απρσ. *χρή* (Σ - Λ)
 - (β) *Λακεδαιμονίοις*: αντικείμενο στο *πειθεσθαι* (Σ - Λ)
 - (γ) *τὰ τείχη*: υποκείμενο στο *παιριαιρεῖν* (Σ - Λ)
 - (δ) *τὴν εἰρήνην*: αντικείμενο στο *δέχεσθαι* (Σ - Λ)
 - (ε) *πολλῇ*: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο *προθυμία* (Σ - Λ)

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. ΙΙΙ 11-12

Α. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Να επιλέξετε το (Σ) αν η περίοδος συμφωνεί με το περιεχόμενο του αποσπάσματος και το (Λ) αν όχι:
- (α) Οι τριάκοντα εξελέγησαν με τον όρο να συντάξουν νέα νομοθεσία, με βάση την οποία θα κυβερνούσαν. (Σ - Λ)
 - (β) Οι τριάκοντα ανέβαλλαν να συντάξουν και να δημοσιεύσουν τους νόμους, γιατί ήθελαν να κερδίσουν χρόνο. (Σ - Λ)
 - (γ) Οι τριάκοντα καταδίκαιζαν σε θάνατο όσους συκοφαντούσαν τη δημοκρατία. (Σ - Λ)
 - (δ) Η βουλή καταδίκαιζε ευχαρίστως με την ψήφο της τους συκοφάντες. (Σ - Λ)
 - (ε) Ο λαός δυσφορούσε με την καταδίκη των συμπολιτών του. (Σ - Λ)
2. Να επισημάνετε το σωστό:
- Οι τριάκοντα: (α) διέταξαν την κατεδάφιση των μακρών τειχών
(β) καθαιρέθηκαν γιατί διέταξαν τη γρήγορη κατεδάφιση των τειχών
(γ) εξελέγησαν μετά την κατεδάφιση των μακρών τειχών
3. Να περιγράψετε σε λίγες γραμμές την πολιτική τακτική που ακολούθησαν οι τριάκοντα:
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
4. Ποιοι οι κυριότεροι χειρισμοί των τριάκοντα; Να αναλύσετε το πολιτικό σχέδιο που ήθελαν να εφαρμόσουν:
- _____
- _____
- _____
- _____

5. Να επισημάνετε τις ρηματικές φράσεις που δηλώνουν τον αυταρχικό τρόπο διακυβέρνησης των τριάκοντα:

6. Τι γνωρίζετε για τα μακρά τείχη;

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:

- (α) *ἤρέθησαν*: παθ. ΑΟΡ του ρ. *αἴρομαι* (Σ - Λ)
(β) *τάχιστα*: συγκριτικός βαθμός επιρρημάτος (Σ - Λ)
(γ) *καθηρέθη*: παθ. ΑΟΡ του ρ. *καθαιροῦμαι* (Σ - Λ)
(δ) *πολιτεύσονται*: ΕΝΣ οριστ. του ρ. *πολιτεύομαι* (Σ - Λ)
(ε) *κατέστησαν*: ΑΟΡ οριστ. του ρ. *καθίστημι* (Σ - Λ)
(στ) *ἤδεσαν*: ΑΟΡ β' οριστ. του ρ. *ὀράω-ῶ* (Σ - Λ)
(ζ) *ἤχθησαν*: ΑΟΡ β' οριστ. του ρ. *ἄγομαι* (Σ - Λ)

2. «*Ἐπειτα ... ἤχθησαν*»: Να ξαναγραφεί η περίοδος στον ενικό αριθμό:

3. «*Οἱ δὲ τριάκοντα ... αὐτοῖς*»: Να μεταφερθούν οι ρηματικοί τύποι ΑΟΡ της περιόδου σε χρόνο (α) ΕΝΣ, (β) ΠΡΤ, (γ) ΜΕΛ, (δ) ΠΡΚ:

(α) ΕΝΣ:

(β) ΠΡΤ:

(γ) ΜΕΛ:

(δ) ΠΡΚ:

4. Να συζεύξετε όσα μέλη της στήλης Α μπορούν να συζευχθούν με τα αντίστοιχα της στήλης Β:

<u>Στήλη Α</u>	<u>Στήλη Β</u>
τάχιστα	ΜΕΛ
μακρά	ΠΡΤ
καθηρέθη	Επίρρημα
ἀποδεικνύναι	Δευτερόκλιτο επίθετο
ἦδεσαν	Απρμφ. ΑΟΡ
ἑαυτοῖς	Αυτοπαθής αντωνυμία
πολιτεύσονται	Παθ. ΑΟΡ
βαρεῖς	
συγγράψαι	

5. **πολιτεύσονται**: Να γραφεί το ίδιο πρόσωπο στην υποτ. και προστ. ΕΝΣ και ΑΟΡ:

ΕΝΣ: (α) Υποτακτική:	_____
(β) Προστακτική:	_____
ΑΟΡ: (α) Υποτακτική:	_____
(β) Προστακτική:	_____

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους ρηματικούς τύπους:

ἐγώ	ἠρέθη	_____	_____	_____
σύ	_____	συγγράψη	_____	_____
ὁμοῖς	_____	_____	καταψηφιεῖτε	_____
οὗτοι	_____	_____	_____	ἤχθοντο

7. **ἡδέως**: Να γραφούν και οι τρεις βαθμοί του επιθέτου (και στα 3 γένη) και του επιρρήματος:

<u>Επίθετο:</u>	<u>Αρσενικό</u>	<u>Θηλυκό</u>	<u>Ουδέτερο</u>
Θετικός:	_____	_____	_____
Συγκριτικός:	_____	_____	_____
Υπερθετικός:	_____	_____	_____

Επίρρημα:

Θετικός:	_____
Συγκριτικός:	_____
Υπερθετικός:	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να ετυμολογήσετε τη λέξη *συκοφαντία* και να ερμηνεύσετε την προέλευσή της:

2. *συνήδεσαν*: Να γράψετε 3 παράγωγα του ρήματος (απλά ή σύνθετα) στη Νέα Ελληνική:

3. *αίροῦμαι*: Ποιες οι σημασίες του ρήματος στην Αρχαία Ελληνική (ενεργ., μέση, παθ. φωνή);

Ενεργητική: _____
Μέση: _____
Παθητική: _____

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με σύνθετα του ρ. *αίροῦμαι*:

- (α) Από την ανταλλαγή πληθυσμών του 1923 _____ οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης και οι μουσουλμάνοι της Δυτ. Θράκης.
(β) Τα ρήματα της Αρχαίας Ελληνικής σε -άω ονομάζονται _____.
(γ) Τα μέχρι τώρα πορίσματά μας _____ από τα νέα στοιχεία.

5. Να σχηματίσετε προτάσεις χρησιμοποιώντας το ρ. *αίροῦμαι* σύνθετο με τις προθέσεις (α) διά, (β) από, (γ) υπό-εξ:

(α) _____
(β) _____
(γ) _____

6. Το ρήμα *μέλλω* σημαίνει: (α) φροντίζω
(β) αναβάλλω
(γ) συνθέτω μια μελωδία

7. *ήδέως*: Ποιες λέξεις της Νέας Ελληνικής από την ίδια ρίζα γνωρίζετε;

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Συμπληρώστε τα κενά:

- (α) *περὶ τὸν Πειραιᾶ*: ΕΕΠ του _____
(β) *ἐφ' ᾧτε ... νόμους*: δευτερεύουσα _____ πρόταση
(γ) *καθ' οὗστίνας πολιτεύσονται*: δευτερεύουσα _____ πρόταση
(δ) *ἀποδεικνύναι*: _____ απρομφ., αντικείμενο του ρήματος _____
(ε) *ζῶντας*: _____ μετοχή
(στ) *ἑαυτοῖς*: Αντικ. του ρήμ. _____
(ζ) *οὐδέν*: _____ αντικ. του ρ. *ἤχθηοντο*
(η) *οἷτε ἄλλοι*: Υποκ. του ρ. _____

2. Τι είδους προτάσεις εισάγονται με το *έφ' ὅτε* και πώς εκφέρονται;

3. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:

- (α) *αίρεθέντες*: χρονική μτχ. (Σ - Λ)
- (β) *πάντες*: επιθ. προσδ. (Σ - Λ)
- (γ) *αὐτῶν*: αντικ. στο κατεψηφίζετο (Σ - Λ)
- (δ) *τοιούτοι*: κατηγορούμενο (Σ - Λ)
- (ε) *βαρεῖς*: κατηγορούμενο (Σ - Λ)

4. *αίρεθέντες*: Να αναλυθεί η μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση:

5. Να εντοπισθούν οι προσδιορισμοί του χρόνου στο απόσπασμα.

6. Να εντοπισθούν οι αναφορικές προτάσεις του αποσπάσματος.

7. *Ἐν τῇ δημοκρατίᾳ*: Ο ΕΕΠ δηλώνει: (α) τόπο
(β) αναφορά
(γ) χρόνο
(Επιλέξτε το σωστό)

8. *καθ' οὕστινας πολιτεύσονται*: Να δικαιολογηθεί η έγκλιση εκφοράς της δευτερεύουσας πρότασης:

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. ΙΙΙ 13-14

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Να καταγράψετε την κλιμάκωση των ενεργειών των τριάκοντα. Ποιους στόχους εξυπηρετεί καθεμιά και ποιο το ευρύτερο πολιτικό σχέδιο των τριάκοντα;

2. Να χαρακτηρίσετε τους τριάκοντα από απόψεως πολιτικής με βάση τις ενέργειές τους (α) απέναντι στους συμπολίτες τους, (β) απέναντι στον Λύσανδρο, τον Καλλίβιο και τους Σπαρτιάτες φρουρούς.

(α)

(β)

3. Γιατί οι τριάκοντα *έθεράπευον* τον Καλλίβιο;

4. Ποιες κατηγορίες πολιτών προσπαθούσαν να εξοντώσουν οι τριάκοντα και γιατί;

5. Να αναφέρετε τους σημαντικότερους πολιτικούς όρους που χρησιμοποιεί ο Ξενοφών για την παρουσίαση πολιτικών γεγονότων:

6. Σε ποια σημεία φαίνεται η παρασκηνιακή δράση των τριάκοντα και σε ποια η προσπάθεια αυθαίρετης και αυταρχικής διακυβέρνησης; Να εντοπίσετε τις σχετικές λέξεις ή φράσεις:

7. Να επισημάνετε τη σωστή απάντηση:

Οι τριάκοντα επιθυμούσαν να εξολοθρεύσουν:

(α) όσους τους συκοφαντούσαν

(β) όσους δεν ανέχονταν την ολιγαρχική διοίκηση

(γ) όσους δεν ανέχονταν να παραμερίζονται

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να αναγνωριστούν γραμματικά οι τύποι:

(α) *συμπράξαι*: _____

(β) *συμπράξαι*: _____

(γ) *σύμπραξαι*: _____

2. Να επισημάνετε τη σωστή απάντηση:

i. Ο τύπος *ήρξαντο* είναι χρόνου:

(α) ΠΡΤ

(β) ΑΟΡ α΄

(γ) ΑΟΡ β΄

(δ) ΥΠΡ

ii. Ο τύπος *ήδεσαν* είναι χρόνου:

(α) ΠΡΤ

(β) ΑΟΡ α΄

(γ) ΥΠΡ

iii. Ο τύπος *έλαβον* είναι χρόνου:

(α) ΠΡΤ

(β) ΑΟΡ α΄ (γ) ΑΟΡ β΄

3. *Οί τριάκοντα έπεισαν Λύσανδρον φρουρούς σφίσι συμπράξει ελθειν*: Να ξαναγράψετε την πρόταση μεταφέροντας τους ρηματικούς τύπους σε όλους τους χρόνους, σύμφωνα με το παράδειγμα:

ΕΝΣ: *Οί τριάκοντα πείθουσι Λύσανδρον φρουρούς σφίσι συμπράττειν ιέναι.*

ΠΡΤ: *Οί τριάκοντα έπειθον Λύσανδρον* _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

4. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις:

(α) *πόλις*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____

(β) *φρουρός*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____

(γ) *πολιτεία*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____

(δ) *άρμοστής*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____

5. *όλιγου, πλείστου, ήκιστα*: Να γραφούν οι τρεις βαθμοί των επιθέτων (και στα τρία γένη) και των επιρρημάτων που εξάγονται από τις παραπάνω λέξεις:

(α) *όλιγου*

Επίθετο:

	<u>Αρσενικό</u>	<u>Θηλυκό</u>	<u>Ουδέτερο</u>
Θετικός:	_____	_____	_____
Συγκριτικός:	_____	_____	_____
Υπερθετικός:	_____	_____	_____

Επίρρημα:

Θετικός:	_____
Συγκριτικός:	_____
Υπερθετικός:	_____

(β) *πλείστου*

	<u>Αρσενικό</u>	<u>Θηλυκό</u>	<u>Ουδέτερο</u>
Θετικός:	_____	_____	_____
Συγκριτικός:	_____	_____	_____
Υπερθετικός:	_____	_____	_____

Επίρρημα:

Θετικός:	_____	
Συγκριτικός:	_____	Υπερθετικός: _____

(γ) ἤκιστα

	<u>Αρσενικό</u>	<u>Θηλυκό</u>	<u>Ουδέτερο</u>
Θετικός:	_____	_____	_____
Συγκριτικός:	_____	_____	_____
Υπερθετικός:	_____	_____	_____

Επίορημα:

Θετικός:	_____
Συγκριτικός:	_____
Υπερθετικός:	_____

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους ρηματικούς τύπους:

ἐγώ	βουλεύομαι	_____	_____	_____
οὗτος	_____	_____	ὕπισχνεῖται	_____
ὁμῆς	_____	_____	_____	πεισθῆτε
οὗτοι	_____	βούλονται	_____	_____

7. Να συμπληρώσετε τα κενά:

ΕΝΣ	ΠΡΤ	ΜΕΛ	ΑΟΡ	ΑΟΡ β´
πέμπειν	_____	πέμψειν	_____	
_____	ἔπειθον	_____	_____	
_____	_____	λήφεται	_____	_____
_____	_____	_____	ἐνόμισαν	

8. (α) ἐπαινοίη: Ε.Α.

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(β) πράττειεν: Ε.Α.

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

Γ. Δεξιολογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να συζεύξετε τα μέρη της στήλης Α με τα αντίστοιχα της στήλης Β:

<u>Στήλη Α</u>	<u>Στήλη Β</u>
ἐξείη ἄν	παραμερίζομαι
ἐκποδὼν ποιοῦμαι	περιποίηση
ὕπισχνοῦμαι	ελάχιστα
θεραπεία	θα εἶναι δυνατό
ἤκιστα	εκτοπίζω
παρωθοῦμαι	υπόσχομαι

2. Να σχηματίσετε λέξεις της Νέας Ελληνικής που συγγενεύουν ετυμολογικά με τις παρακάτω:

- (α) βουλεύομαι:
- (β) βούλομαι:
- (γ) ἀνέχομαι:
- (δ) πείθω:
- (ε) ὠθοῦμαι:
- (στ) ἀρμολογία:

3. Με ποιες προθέσεις όταν συντεθεί το ρήμα *λαμβάνω* μας δίνει διαφορετικές ρηματικές σημασίες; Να συμπληρώσετε κατά το παράδειγμα:

<u>Πρόθεση</u>	<u>Ρήμα</u>	<u>Όνομα</u>
εκ	εκλαμβάνω	-
συν	συλλαμβάνω	σύλληψη
επί-ανά	_____	_____
προς	_____	_____
προ	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

4. Να μεταφραστούν οι φράσεις:

- (α) *Χρῶμαι τῇ πόλει ὅπως βούλομαι.*
 (β) *Ἐκποδὼν ποιῶμαι τοὺς πονηροὺς.*
 (γ) *Καθίσταμαι τὴν πολιτείαν.*
 (δ) *Ἦκιστα ἀνέχομαι παρωθούμενος.*
 (ε) *Υπισχνεῖτο θρέψειν αὐτούς.*

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. *χρῆσθαι*: Να γίνει συντακτική αναγνώριση του τύπου:

2. Να εντοπιστούν και να χαρακτηριστούν οι δευτερεύουσες προτάσεις της παραγράφου 13.

3. Να επιλέξετε τον σωστό συντακτικό χαρακτηρισμό:

- θεραπεία:** (α) Σύστοιχο αντικείμενο
 (β) Δοτική τρόπου
 (γ) Δοτική προσωπική

4. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός, και το (Λ), αν είναι λάθος:

- (α) *βουλευέσθαι*: αντικείμενο στο ρ. *ἤρξαντο* (Σ - Λ)
 (β) *ὅπως ἂν ... βούλοιντο*: τελική πρόταση (Σ - Λ)
 (γ) *συμπῤῥᾶξαι*: αντικείμενο στο ρ. *ἔπεισαν* (Σ - Λ)
 (δ) *έλθειν*: υποκείμενο στο *συμπῤῥᾶξαι* (Σ - Λ)
 (ε) *θρέψειν*: αντικείμενο στο ρ. *ὑπισχνοῦντο* (Σ - Λ)
 (στ) *αὐτοί*: υποκείμενο στο ρ. *ὑπισχνοῦντο* (Σ - Λ)
 (ζ) *φρουρούς*: αντικείμενο στο *πεμφθῆναι* (Σ - Λ)
 (η) *ὡς πάντα ἐπαινοίη*: ειδική πρόταση (Σ - Λ)

5. Η μετοχή *παρωθούμενος* είναι: (α) Κατηγορηματική
 (β) Επιθετική
 (γ) Χρονική

6. Να προσδιορίσετε τα αντικείμενα του ρ. *ἐνόμιζον* (παράγρ. 14) και τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται.

7. Να συμπληρωθούν τα κενά:

- (α) *ἐξείη αὐτοῖς*: δοτική _____
(β) *ποιησάμενοι*: _____ μετοχή
(γ) *ἐπιχειροῦντας*: _____ μετοχή

8. *ἔπεισαν, συμπρᾶξαι, ἐλθεῖν*: Να προσδιορίσετε τα υποκείμενα και τα αντικείμενα των ρηματικών τύπων:

(α) <i>ἔπεισαν</i> :	Υποκείμενο: _____
Αντικείμενο: _____
(β) <i>συμπρᾶξαι</i> :	Υποκείμενο: _____
Αντικείμενο: _____
(γ) <i>ἐλθεῖν</i> :	Υποκείμενο: _____
Αντικείμενο: _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. ΙΙΙ 15-16

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. *Φεύγω ὑπὸ τοῦ δήμου* σημαίνει:

- (α) αποχωρῶ ἀπὸ τὴν πόλη
(β) καταδιώκομαι ἀπὸ τὸν λαό
(γ) ἐξορίζομαι διὰ ψηφοφορίας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τοῦ δήμου
(Επιλέξτε τὸ σωστό)

Σε ποιες περιπτώσεις ενεργοποιείται ἡ σχετικὴ διαδικασία; (Να ἀπαντήσετε σε λίγες γραμμές):

2. *καλὸς κάγαθός*: Σε ποια χαρακτηριστικά του ἀτόμου ἀναφέρεται ἡ φράση; Ποιο πρότυπο ἀνθρώπου συνθέτει; Ποια κατηγορία πολιτῶν προσδιορίζει στο κείμενό μας;

3. Στο ἀπόσπασμα διαγράφεται τὸ διαφορετικὸ ἦθος δύο προσώπων ἀπὸ τοὺς τριάκοντα: (α) τοῦ Θηραμένη και (β) τοῦ Κριτία. Να προσδιορίσετε τὴν ἀντίθεση:

4. Πώς μπορεί να χαρακτηριστεί το ύφος του Θηραμένη και πώς του Κριτία;

5. Η τυραννία ήταν πολίτευμα: (α) αριστοκρατικό
(β) ολιγαρχικό
(γ) δημοκρατικό
(δ) μοναρχικό
(Επιλέξτε το σωστό)

6. Να βάλετε σε κύκλο το (Σ), αν η περίοδος συμφωνεί με το περιεχόμενο του αποσπάσματος και το (Λ) αν όχι:
- (α) Ο Κριτίας επιθυμούσε να φονεύει πολλούς, επειδή, εκτός των άλλων, είχε εξοριστεί από το δημοκρατικό πλήθος. (Σ-Λ)
- (β) Ο Θηραμένης υποστήριζε ότι δεν έπρεπε να θανατώνουν τους καλούς κάγαθούς. (Σ-Λ)
- (γ) Ο Κριτίας διετείνετο ότι δεν είναι σωστό να εξοντώνουν τους πολύ ικανούς. (Σ-Λ)
- (δ) Ο Κριτίας πίστευε ότι πρέπει να ασκήσουν τη διακυβέρνηση ως τύραννοι. (Σ-Λ)

7. *οὐκ εἰκός εἶη ... καὶ ἐπράξαμεν*: Να ερμηνεύσετε την άποψη του Θηραμένη:

8. *οὐκ ἐγχωροίη ... εὐήθης εἶ*: Ποια η πολιτική τακτική του Κριτία, όπως σκιαγραφείται από τα λεγόμενά του;

B. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον ορθό τύπο των λέξεων/φράσεων που βρίσκονται σε παρένθεση:

- (α) *Τῷ πρώτῳ χρόνῳ ὁ Κριτίας καὶ ὁ Θηραμένης (ὁμογνώμων, φίλος) _____ ἦσαν.*
- (β) *Οὐκ (εἰκός ἐστι, δυνητ. ευκτ.) _____ θανατοῦν, εἴ τις (τιμῶμαι, ευκτ.) _____ ὑπὸ τοῦ δήμου.*
- (γ) *Καὶ ἐγὼ καὶ σὺ πολλὰ δὴ τοῦ ἀρέσκειν ἔνεκα τῇ πόλει καὶ (λέγω, ΠΡΚ) _____ καὶ (πράττω, ΠΡΚ) _____.*
- (δ) *Θηραμένης δὲ (ἀντιλέγω, ΑΟΡ) _____ ὅτι οὐκ (ἐγχωρῶ, γ' ενικό ευκτικής ΕΝΣ) _____ τοῖς βουλομένοις πλεονεκτεῖν μὴ οὐκ ἐκποδῶν ποιεῖσθαι τοὺς ἰκανωτάτους (διακωλύω, απρομφ. ΑΟΡ) _____.*
- (ε) *Εἰ δὲ (οἶμαι, α' πληθ. οριστ. ΕΝΣ) _____ (χρή, απρομφ.) _____ (ἐπιμελοῦμαι, απρομφ.) ταύτης τῆς ἀρχῆς ἦττόν τι ὥσπερ τυραννίδος, εὐήθεις (εἰμί, α' πληθ.) _____.*

2. Να γραφούν οι πτώσεις που ζητούνται:

(α) *ὁμογνώμων*

Ἀρσενικό

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____

Θηλυκό

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____
Κλητική	_____	_____

Ουδέτερο

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____
Κλητική	_____	_____

(β) *προπετής*

Ἀρσενικό

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____
Κλητική	_____	_____

Θηλυκό

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____
Κλητική	_____	_____

Ουδέτερο

	Ενικός	Πληθυντικός
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____
Κλητική	_____	_____

3. Να συμπληρωθεί ο πίνακας:

	<u>Ενικός</u>		<u>Πληθυντικός</u>
ὁ	εὐήθης	οἱ	εὐήθεις
τοῦ	_____	τῶν	_____
τῷ	_____	τοῖς	_____
τόν	εὐήθη	τούς	εὐήθεις
(ᾶ)	_____	(ᾷ)	_____

	<u>Ενικός</u>		<u>Πληθυντικός</u>
τὸ	_____	τὰ	_____
τοῦ	_____	τῶν	_____
τῷ	_____	τοῖς	_____

4. **τυραννίς**: Να κλιθεί:

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομαστική	_____	_____
Γενική	_____	_____
Δοτική	_____	_____
Αιτιατική	_____	_____
Κλητική	_____	_____

5. Να συζεύξετε τα μέλη της στήλης Α με τα κατάλληλα από τη στήλη Β:

Στήλη Α

πρώτῳ

φίλος

προπετής

ἀποκτείνειν

φυγών

έτιμᾶτο

έγχωροίη

ίκανωτάτους

Στήλη Β

Δευτερόκλιτο επίθετο

Μετοχή ΑΟΡ β΄

Ευκτική ΕΝΣ

Απρμφ. ΑΟΡ

Υπερθετικός βαθμός επιθέτου

Τριτόκλιτο επίθετο

Αριθμητικό επίθετο

Απρμφ. ΕΝΣ

ΠΡΤ

6. Να συμπληρωθούν οι αρχικοί χρόνοι:

(α) **ἀποκτείνω**

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(β) **φεύγω**

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(γ) **ἀντικόπτω**

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(δ) **εργάζομαι**

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(ε) **λέγω**

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

7. (α) ἀποκτείνειν: Χ.Α.

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

(β) φυγών: Χ.Α.

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

(γ) λέγων: Χ.Α.

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

(δ) βουλομένοις: Χ.Α.

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

8. (α) ἐχρήτο: Ε.Α.

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(β) ἐτιμᾶτο: Ε.Α.

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(γ) ἐγχωροίη: Ε.Α.

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να συζεύξετε κάθε μέλος της στήλης Α με ένα της στήλης Β:

Στήλη Α

εἰκός ἐστι
οἰκείως χρῶμαι τινα
κακὸν ἐργάζομαι τινα
τοῦ πλεονεκτεῖν ἔνεκα
οὐκ ἐγχωρεῖ ὑμῖν
οἱ βουλόμενοι ἀρέσκειν
ἐμποδῶν εἰμί τινα

Στήλη Β

για να υπερισχύσουμε
αυτοί που επιθυμούν να αρέσουν
κάπως λιγότερο
έχω οικειότητα με κάποιον
εμποδίζω κάποιον
είναι φυσικό
κάνω κακό σε κάποιον

2. Να σχηματίσετε ουσιαστικά από τις παρακάτω λέξεις:
- (α) προπετής: _____
- (β) εὐήθης: _____
- (γ) πλεονεκτῶ: _____
- (δ) διακωλύω: _____
3. *ἐγχωροίη*: Το ρήμα είναι απλό ή σύνθετο; Να το συνθέσετε με όσες περισσότερες προθέσεις μπορείτε. Να σχηματίσετε προτάσεις στη Νέα Ελληνική με 5 από τα παράγωγα ρήματα:
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Η δοτική τῷ Θηραμένη είναι: (α) προσωπική
(β) αντικειμενική
(γ) της αναφοράς
(Επιλέξτε το σωστό)
2. Ο ΕΕΠ ὑπὸ τοῦ δήμου δηλώνει: (α) προέλευση
(β) αιτία
(γ) ποιητικό αίτιο
(Επιλέξτε το σωστό)
3. Να συμπληρωθούν τα κενά στους συντακτικούς χαρακτηρισμούς:
- (α) αὐτός: _____ προσδιορισμός
- (β) προπετής: _____
- (γ) πολλούς: _____ του ἀποκτείνειν
- (δ) ἄτε φυγών: _____ μετοχή
- (ε) θανατοῦν: _____ του εἰκὸς εἶη
- (στ) κακόν: _____ αντικείμενο του _____
- (ζ) τοῦ ἀρέσκειν ἔνεκα: ΕΕΠ του _____
- (η) τῆς ἀρχῆς: _____ του ἐπιμελεῖσθαι
4. Να μεταφερθούν σε ευθύ λόγο οι απόψεις του Θηραμένη και του Κριτία που βρίσκονται σε πλάγιο:
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
5. Να χαρακτηριστούν συντακτικά τα απαρέμφατα του αποσπάσματος και να βρεθεί το υποκείμενο και το αντικείμενο καθενός:
- _____
- _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. ΠΙ 50-51

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Τι γνωρίζετε για τους «τρισχιλίους»;

2. Να χαρακτηριστεί ο Κριτίας από τις ενέργειες και το λόγο του.

3. Ποιες φράσεις δείχνουν ότι ο Κριτίας και οι υπόλοιποι τριάκοντα ακυρώνουν τη Βουλή και υποκαθιστούν το έργο της;

4. Να βρείτε τις λέξεις του κειμένου που έχουν πολιτικό περιεχόμενο.

5. Η παρουσίαση των γεγονότων γίνεται με

(α) περιγραφή

(β) αφήγηση

(γ) διάλογο

Να σημειώσετε το σωστό.

6. Οι λοιποί τριάκοντα τύραννοι

(α) συμφωνούν με τις ενέργειες του Κριτία

(β) διαφωνούν μαζί του

(γ) είναι επιφυλακτικοί

Να σημειώσετε το σωστό.

7. Να συνδυαστούν οι φράσεις των δύο στηλών, ώστε να προκύπτει ολοκληρωμένο νόημα.

Η βουλή δήλη ἐγένετο

τοῦτο οὐ βιωτὸν ἡγήσάμενος.

Ὁ Κριτίας προσῆλθε τοῖς τριάκοντα

εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα.

Κριτίας ἐξῆλθε (τῆς βουλῆς)

τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας.

Κριτίας ἐπιστῆναι ἐκέλευσε

διαλεχθεῖς τι τοῖς τριάκοντα.

B. Γραμματικές Ασκήσεις

1. ... προσελθὼν καὶ διαλεχθεῖς τι τοῖς τριάκοντα ἐξῆλθε (τῆς βουλῆς): Να ξαναγραφεί η φράση με τις μετοχές να τοποθετούνται σε όλους τους χρόνους:

ΕΝΣ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: Προσελθὼν καὶ διαλεχθεῖς τι τοῖς τριάκοντα ἐξῆλθε (τῆς βουλῆς).
ΠΡΚ: _____

2. Να κλιθούν:

(α) *προστάτης*

Ενικός	Πληθυντικός
Όνομ. _____	_____
Γεν. _____	_____
Δοτ. _____	_____
Αιτ. _____	_____
Κλητ. _____	_____

(β) *άνηρ*

Ενικός	Πληθυντικός
Όνομ. _____	_____
Γεν. _____	_____
Δοτ. _____	_____
Αιτ. _____	_____
Κλητ. _____	_____

(γ) *ψῆφος*

Ενικός	Πληθυντικός
Όνομ. _____	_____
Γεν. _____	_____
Δοτ. _____	_____
Αιτ. _____	_____
Κλητ. _____	_____

3. Να προσδιοριστεί το είδος των αντωνυμιών του κειμένου.

4. Ο τύπος *ἀναφεύξοιτο* είναι

- (α) μέσης φωνής με ενεργητική σημασία/διάθεση;
(β) μέσης φωνής με παθητική σημασία/διάθεση;
(γ) ενεργητικής φωνής με ενεργητική σημασία/διάθεση;
Να σημειώσετε το σωστό.

5. Να αντιστοιχίσετε τους όρους της αριστερής στήλης με τους γραμματικούς χαρακτηρισμούς της δεξιάς.

<i>αὐτοῦ</i>	Οριστ. ΕΝΣ συνηρημένου ρήματος
<i>τοῦτο</i>	Δεικτική αντωνυμία
<i>ἀνήσομεν</i>	Επαναληπτική αντωνυμία
<i>θανατοῦμεν</i>	Οριστ. ΜΕΛ ασυναίρετου ρήματος

6. Να συμπληρωθούν τα κενά στις παρακάτω προτάσεις σύμφωνα με την εκάστοτε υπόδειξη.

- (α) Ὁ Κριτίας _____ (γιγνώσκω, οριστ. ΑΟΡ β´) ὅτι Θηραμένης _____
(ἀναφεύγω, οριστ. ΜΕΛ).
(β) Ὁ Κριτίας ἐπιστῆναι τῇ βουλῇ _____ (κελεύω, οριστ. ΠΡΤ) τὸν
_____ (ἔχω, μτχ. ΕΝΣ).

(γ) Ἔστιν ἐν _____ (ὁ καινὸς νόμος, δοτ. ενικού) _____ (μηδαίς, αιτ. ενικού) ἀποθνήσκειν.

7. Να συμπληρωθούν οι αρχικοί χρόνοι των ρημάτων.

(α) παύομαι

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(β) ἐπιτρέπω

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(γ) διαλέγομαι

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(δ) γινώσκω

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να συμπληρωθούν τα κενά με νεοελληνικές λέξεις παράγωγες από ή σύνθετες με τα ρήματα *ἠγοῦμαι* και *λυμαίνομαι*.

(α) Ο καθηγητής οφείλει να _____ τα δυσνόητα σημεία του κειμένου.

(β) Η γλώσσα της _____ πρέπει να διακρίνεται για τη σαφήνιά της.

(γ) Ἄνθρωποι σαν κι αυτόν _____ το δημόσιο ταμείο.

(δ) Δεν επιτρέπεται η ρύψη βιομηχανικῶν _____ στη θάλασσα.

2. Να βρεθεί η σημασιολογική διαφορά των ρημάτων *θορυβῶ*, *ἐπιθορυβῶ*, *καταθορυβῶ*.

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να χαρακτηριστούν και να συνταχθούν αναλυτικά οι παρακάτω μετοχές:

(α) εἰπών: _____

(β) ἐπιθορυβήσασα: _____

(γ) γνούς: _____

(δ) ὄρων: _____

(ε) διαλεχθείς: _____

2. Να βρεθούν και να χαρακτηριστούν οι δοτικές του κειμένου.

3. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι λέξεις:

(α) *ήγησάμενος*: _____

(β) *φανερῶς*: _____

(γ) *προστάτου*: _____

(δ) *πάλιν*: _____

(ε) *συνδοκοῦν*: _____

4. Η μετοχή *ἐξαπατώμενος* είναι:

(α) αναφορική

(β) κατηγορηματική

(γ) αιτιολογική

(δ) τελική

Να σημειώσετε το σωστό.

5. Ο ΕΕΠ *ἐκ τοῦ καταλόγου* δηλώνει:

(α) απομάκρυνση

(β) προέλευση

(γ) αιτία

(δ) αναφορά

Να σημειώσετε το σωστό.

6. Το απροφ. *ἐπιστῆναι* είναι

(α) ειδικό

(β) τελικό

Να σημειώσετε το σωστό.

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. ΙΙΙ 52-54

Α. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Τι γνωρίζετε για τους «ένδεκα» στην κλασική Αθήνα;

2. Για ποιο λόγο ο Θηραμένης προσέφυγε στο βωμό της Βουλής;

3. Σημειώστε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λάθος:

(α) Ο κήρυκας των τριάκοντα συνέλαβε μαζί με τον Σάτυρο και τον Θηραμένη. (Σ - Λ)

(β) Ο Θηραμένης γνωρίζει ότι η ικεσία του στον βωμό δεν πρόκειται να τον βοηθήσει. (Σ - Λ)

(γ) Ο Θηραμένης απειλεί τους βουλευτές ότι δημιουργείται προηγούμενο που μπορεί να αποβεί εις βάρος του. (Σ - Λ)

(δ) Ο Σάτυρος ανέλαβε την εκτέλεση του Θηραμένη. (Σ - Λ)

4. Να σημειώσετε το σωστό από τα παρακάτω:

Ο Θηραμένης ζητά από τους βουλευτές:

(α) να μην επιτρέψουν στον Κριτία να αυθαιρετεί.

(β) να μην επιτρέψουν στον Κριτία να εξαλείφει από τον κατάλογο των «τρισχιλίων» οποιονδήποτε πολίτη.

(γ) να του χαρίσουν τη ζωή, αθρώνοντάς τον.

(δ) να αλλάξουν τον άδικο νόμο που προστατεύει μόνο αυτούς που περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

5. Τι γνωρίζετε για την εκτέλεση της θανατικής καταδίκης στην αρχαία Αθήνα;

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να εντοπιστεί το σωστό ή το λάθος:

(α) *ἀκούσας*: μετοχή ΑΟΡ του ρ. *ἀκούω* (Σ-Λ)

(β) *ἔφη*: οριστ. ΠΡΤ του ρ. *λέγω* (Σ-Λ)

(γ) *ἐξαλείφειν*: απαρέμφατο ΑΟΡ β' του ρ. *ἐκλείπω* (Σ-Λ)

(δ) *ἀγνοῶ*: οριστ. ΕΝΣ του ρ. *ἀγνοέω-ῶ* (Σ-Λ)

(ε) *ἀρκέσει*: οριστ. ΕΝΣ του ρ. *ἀρκέσω* (Σ-Λ)

(στ) *ἀδικώτατοι*: ονομ. πληθ. του επιθ. β' κλίσης *ός, ή ἀδικώτατος, τὸ ἀδικώτατον* (Σ-Λ)

(ζ) *ἡγούμενου*: γεν. εν. του επιθ. β' κλίσης *ός ἡγούμενος, ή ἡγούμενη, τὸ ἡγούμενον* (Σ-Λ)

(η) *κατακεκριμένον*: αιτ. εν. του επιθ. β' κλίσης *ός κατακεκριμένος, ή κατακεκριμένη, τὸ κατακεκριμένον* (Σ - Λ)

2. «*Καί τοῦτο μὲν, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει ὄδε βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι...*»

Να μεταφερθούν οι ρηματικοί τύποι ΕΝΣ της περιόδου στους υπόλοιπους χρόνους:

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους ρηματικούς τύπους:

σύ _____

οὗτος *λέγει* _____

ἡμεῖς _____

οὗτοι _____

βουληθείη _____

4. Να γίνουν εγκλιτικές αντικαταστάσεις στους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

(α) *πράττετε*

Οριστική _____

Υποτακτική _____

Ενκτική _____

Προστακτική _____

Απαρέμφατο _____

Μετοχή _____

(β) *βούληται*

Οριστική _____

Υποτακτική _____

Ενκτική _____

Προστακτική _____

Απαρέμφατο _____

Μετοχή _____

(γ) *ἀνεπήδησεν*

Οριστική _____

Υποτακτική _____

Ενκτική _____

Προστακτική _____

Απαρέμφατο _____

Μετοχή _____

(δ) *εἶπεν*

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(ε) *ἔγραψαν*

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

5. Να γίνει χρονική αντικατάσταση στις μετοχές του κειμένου:

ΕΝΣ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

6. Να κλιθούν τα παρακάτω ουσιαστικά του κειμένου:

(α) *ὕπηρετης*

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομ.	_____	_____
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
Κλητ.	_____	_____

(β) *κῆρυξ*

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομ.	_____	_____
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
Κλητ.	_____	_____

(γ) *ὄνομα*

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομ.	_____	_____
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
Κλητ.	_____	_____

(δ) *ἔστία*

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομ.	_____	_____
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
Κλητ.	_____	_____

7. Να συζεύξετε τα μέλη της αριστερής στήλης με τα κατάλληλα στις δεξιάς:

<i>μέντοι</i>	Υποτ. ΕΝΣ
<i>κατακεκριμένον</i>	Απαρέμφατο ΕΝΣ
<i>ἐπιδειῖται</i>	Υπερθετικός βαθμός επιθέτου
<i>βούληται</i>	Δοτ. δεικτικής αντωνυμίας
<i>ἐννομώτατα</i>	Μετοχή ΠΡΚ
<i>τουτονί</i>	Συγκριτικός βαθμός επιθέτου

ἐμοί
τῷ καταλόγῳ
ἐξαλείφειν
εἰσελθόντες
ἀπαγαγόντες

Δοτ. ουσιαστικού
Μετοχή ΑΟΡ β´
Ονομ. πληθ. προσωπικής αντωνυμίας

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Το ρήμα *κατακρίνομαι* σημαίνει:
(α) κρίνομαι αυστηρά
(β) καταδικάζω
(γ) καταδικάζομαι
Να σημειώσετε το σωστό.
2. Να γράψετε 3 παράγωγα του ρ. *ἡγοῦμαι* στη Νέα Ελληνική:

3. Το ρήμα *θαυμάζω* σημαίνει:
(α) εκφράζω τον θαυμασμό μου
(β) απορώ
(γ) εκπλήσσομαι
Να σημειώσετε το σωστό.

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να προσδιοριστεί το σωστό ή το λάθος:
(α) *ἐπιδείξαι*: ειδ. απαρέμφατο, αντικ. του ρ. *βούλομαι* (Σ - Λ)
(β) *ὄν ἄν βούληται*: δευτ. αναφ. ονοματική πρόταση επιθυμίας (Σ - Λ)
(γ) *ἀσεβέστατοι*: επιθ. προσδ. στο ενν. υποκ. *ἄνθρωποι* (Σ - Λ)
(δ) *γινώσκοντες*: αιτιολ. μετοχή, συνημμένη στο υποκ. του ρήματος (Σ - Λ)
(ε) *ἐπὶ τὸν Θηραμένην*: ΕΕΠ εχθρικής κίνησης (Σ - Λ)
(στ) *Σατύρου*: Υποκ. της μετχ. *ἡγουμένου* (Σ - Λ)
(ζ) *ὕμῃν*: Δοτ. αντικειμενική στο ρ. *παραδίδομεν* (Σ - Λ)
2. Να χαρακτηριστεί και να αναλυθεί συντακτικά η πρόταση «*εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς καὶ ταῦτα γινώσκοντες*».

3. Να επιλέξετε το σωστό:
i. Η μετχ. *εἰσελθόντες* είναι:
(α) χρονική (β) αναφορική (γ) κατηγορηματική
ii. Η μετχ. *λαβόντες* είναι:
(α) εναντιωματική (β) αναφορική (γ) αιτιολογική
(δ) τίποτα από τα παραπάνω
iii. Η μετχ. *ἡγουμένου* είναι:
(α) αιτιολογική (γεν. απόλυτη)
(β) χρονική (γεν. απόλυτη) (γ) επιθετική στη γεν. *Σατύρου*
4. «*ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει ὅδε ὁ βωμός*»: Να χαρακτηριστεί και να αναλυθεί συντακτικά η πρόταση.

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Να επισημάνετε τη σωστή απάντηση:
 - i. Ο Θηραμένης, ενώ έπινε το κώνιο
 - α) ευχήθηκε υγεία στον Κριτία
 - β) καταριόταν τον Κριτία
 - γ) θρηνούσε για την τύχη του
 - δ) έκανε σπονδή, ρίχνοντας σταγόνες από το κώνιο
 - ii. Ο Σάτυρος απείλησε τον Θηραμένη
 - α) ότι ο θάνατός του θα γίνει μαρτυρικός
 - β) ότι θα τον έκανε να σωπάσει με τη βία
 - γ) ότι θα θρηνούσε, αν δεν σιωπούσε
 - δ) ότι θα τον εκτελούσε εκείνη τη στιγμή
 - iii. Οι βουλευτές δεν αντέδρασαν στη σύλληψη του Θηραμένη, διότι
 - α) δεν διεπράττετο καμία ιεροσυλία
 - β) στο Βουλευτήριο υπήρχαν οπλοφόροι των Τριάκοντα.
 - γ) ο Θηραμένης ήταν φανερά ένοχος
 - δ) ο Σάτυρος και οι άνθρωποί του τους απειλούσαν με τα εγχειρίδια
 - iv. Ο «κότταβος» ήταν
 - α) ομαδικό παιγνίδι στην αρχαία Αθήνα
 - β) η διαδικασία εκτέλεσης με κώνιο
 - γ) το κύπελο από το οποίο έπιναν το κώνιο οι μελλοθάνατοι
 - δ) νεανικό παιγνίδι μαντικής που πρωτοεμφανίστηκε στη Σικελία
2. Να βρεθούν οι λέξεις του κειμένου που δηλώνουν την αδράνεια των βουλευτών μπροστά στην κατάφωρη παραβίαση των νόμων.

- Να σχολιάσετε τη στάση αυτή.

3. Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι ο Θηραμένης αντιδρούσε στα γενόμενα φωνάζοντας έντονα;

4. Να σημειώσετε το σωστό ή το λάθος στις παρακάτω προτάσεις:
 - α) Ο Σάτυρος χτύπησε δυνατά τον Θηραμένη, επειδή ο τελευταίος φώναζε δυνατά στην αγορά. (Σ - Λ)
 - β) Οι βουλευτές παρακολουθούσαν απαθείς τη σύλληψη του Θηραμένη από τον Σάτυρο. (Σ - Λ)
 - γ) Ο χώρος μπροστά στο Βουλευτήριο είχε καταληφθεί από ενόπλους προκειμένου να μη διαφύγει ο Θηραμένης. (Σ - Λ)
 - δ) Ο Θηραμένης αντιμετώπισε με ψυχραιμία τον θάνατο. (Σ - Λ)
 - ε) Οι εκτελεστές του Θηραμένη τον περιέπαιζαν την ώρα που έπινε το κώνιο. (Σ - Λ)

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. (α) καθορᾶν: Ε.Α. στο β' ενικό της φωνής και του χρόνου που βρίσκεται:
Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____
- (β) ἀγνοοῦντες: Ε.Α. στο β' ενικό της φωνής και του χρόνου που βρίσκεται:
Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

2. Να σημειωθεί αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός ή το λάθος:

- α) τὸν δηλοῦντα: μετοχή ΕΝΣ του ρ. δηλόω-ῶ. (Σ - Λ)
β) σιωπῶ: οριστ. ΕΝΣ του ρ. σιωπέω-ῶ. (Σ - Λ)
γ) ἀπολιπεῖν: απαρέμφατο ΑΟΡ β' του ρ. ἀπολείπω. (Σ - Λ)
δ) ἀγνοῶ: οριστ. ΕΝΣ του ρ. ἀγνοέω-ῶ. (Σ - Λ)
ε) ἔφασαν: οριστ. ΑΟΡ του ρ. φημί. (Σ - Λ)
στ) οἰμῶξοιτο: ενκτ. ΑΟΡ του ρ. οἰμόζω. (Σ - Λ)

3. Να κλιθούν οι συνεκφορές:

(α) ἀξιόλογα ἀποφθέγματα

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομ.	_____	_____
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
Κλητ.	_____	_____

(β) ἡ ὄρῳσα βουλή

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομ.	_____	_____
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____
Κλητ.	_____	_____

4. Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀγνοῶ, ἐκεῖνον δὲ κρίνω τοῦ ἀνδρὸς ἀγαστόν. Να μεταφερθεί η φράση στον πληθυντικό:
- _____

5. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις (και στους δύο αριθμούς):

(α) ἀνθρώπους

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) ἐγχειρίδια

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) μεγάλη

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) *ἀποφθέγματα*

	Ἐνικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

6. Να γίνει Χ.Α. στο γ' ενικό και πληθ. οριστ. στη φωνή που βρίσκονται οι τύποι:

α) *λειπόμενον*

ΕΝΣ:	_____	_____
ΠΡΤ:	_____	_____
ΜΕΛ:	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____

β) *καθορᾶν*

ΕΝΣ:	_____	_____
ΠΡΤ:	_____	_____
ΜΕΛ:	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____

γ) *γιγνώμενα*

ΕΝΣ:	_____	_____
ΠΡΤ:	_____	_____
ΜΕΛ:	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____

δ) *ἐπικαλεῖται*

ΕΝΣ:	_____	_____
ΠΡΤ:	_____	_____
ΜΕΛ:	_____	_____
ΑΟΡ:	_____	_____
ΠΡΚ:	_____	_____
ΥΠΡ:	_____	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. *πάρειμι, ἔλκω*: Να γραφούν 4 λέξεις της Νέας Ελληνικής που προέρχονται από τα παραπάνω ρήματα:

πάρειμι

ἔλκω

2. *ἀγαστός, ἐπερωτῶ*: Να συμπληρωθούν οι παρακάτω φράσεις με νεοελληνικές λέξεις προερχόμενες από τις παραπάνω της Αρχαίας Ελληνικής.

- Ο Υπουργός απέφυγε να απαντήσει στις _____ της Αντιπολίτευσης.
- Δεν υπάρχει _____ συνεργασία μεταξύ των μελών της Κυβέρνησης.
- Κατέθεσε _____ για τις αγροτικές αποζημιώσεις της εκλογικής του περιφέρειας.
- Οι προβληματικές προσωπικές τους σχέσεις κάνουν τη συμβίωσή τους κάθε άλλο παρά _____.
- Οι σχέσεις τους πλέον έχουν αποκατασταθεί, αλλά απέχουν πολύ από το να χαρακτηριστούν _____.
- Μην υπεκφεύγεις του θέματος απαντώντας μου _____.

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να βρεθούν οι δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου και να αναγνωριστούν συντακτικά.
2. Οι *μτχ. ὀρώσα* και *ἀγνοοῦντες* είναι
 - α) αιτιολογικές απόλυτες
 - β) επιθετικές, προσδιορισμοί στο υποκείμενο του ρήματος
 - γ) αιτιολογικές συνημμένες στο υποκείμενο του ρήματος
3. *τὸ μὴ ἀπολιπεῖν*: Πρόκειται για:
 - α) ειδικό απρομφ., αντικείμενο στη *μτχ. παρεστηκότος*.
 - β) έναρθρο απρομφ., επεξήγηση στο *ἐκεῖνο*.
 - γ) έναρθρο απρομφ., αντικείμενο στο *ρ. κρίνω*.
4. *Ἄν δὲ σιωπῶ, οὐκ ἄρα οἰμώξομαι*; Να γίνει αναλυτική σύνταξη.
5. Να συζητήσετε τους όρους της αριστερής στήλης με τους κατάλληλους συντακτικούς χαρακτηρισμούς της δεξιάς:

<i>οὐκ ἀξιόλογα</i>	Δοτική αντικειμενική
<i>τὸ παιγνιῶδες</i>	Χρονική μετοχή
<i>παρεστηκότος</i>	Τελική μετοχή
<i>Σατύρω</i>	Γενική απόλυτη, εναντιωματική μετοχή
<i>δηλοῦντα</i>	Επιρ. προσδ. κίνησης σε τόπο
<i>ἀπὸ τοῦ βωμοῦ</i>	Κατηγορούμενο
	Επιθ. προσδ.
	Υποκείμενο απαρεμφάτου
	Επιρ. προσδ. απομάκρυνσης
	Κατηγορηματική μετοχή

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. IV 18-19

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ποια σύσταση δίνει ο μάντης και τι αυτή εξυπηρετεί;

2. Πώς θα χαρακτηρίζαμε τη δράση του μάντη;
 - (α) Πράξη αυτοθυσίας.
 - (β) Παράτολμη ενέργεια χωρίς λόγο.
 - (γ) Λανθασμένη από στρατιωτικής πλευράς.

Αιτιολογήστε την απάντησή σας σε 3 σειρές:

3. ... *προσιόντες ἀλλήλοις διελέγοντο*: Όταν τελείωσε η μάχη, «οι αντίπαλοι» συζητούσαν μεταξύ τους. Πιστεύετε πως στη σκηνή αυτή βρίσκεται κάποιος ιδιαίτερος συμβολισμός; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις (και στους 2 αριθμούς):

(α) *ειπών*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) *μεταστραφείς*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) *ὁ Πειραιεύς*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) *ὁ μάντις*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(ε) *ὁ ἄρχων*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(στ) *ἡ μοῖρα*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

2. (α) *πέσοι*: Ε.Α. στο β' ενικό και β' πληθ. πρόσωπο στο χρόνο και τη φωνή που βρίσκεται:

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(β) *τρωθείη*: Ε.Α. στο γ' ενικό και β' πληθ. στο χρόνο και τη φωνή που βρίσκεται:

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

3. Να αναγνωριστούν γραμματικά οι τύποι:

(α) *ἐπιτίθεσθαι*: _____

(β) *ἀνέλαβον*: _____

(γ) *ἐγένετο*: _____

(δ) *ἀπεδίδοσαν*: _____

4. Να σημειώσετε αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός ή λάθος:

(α) *ἡγησόμεθα*: υποτ. ΕΝΣ (Σ - Λ)

(β) *παρήγγελλεν*: ΑΟΡ, ενεργ. φωνή (Σ - Λ)

- (γ) *τέθραπται*: οριστ. ΠΡΚ μέσης φωνής (Σ - Λ)
 (δ) *προσιόντες*: μετοχή ΕΝΣ του ρ. *προσέρχομαι* (Σ - Λ)
 (ε) *έπιτιθεσθαι*: απρομφ. ΕΝΣ του ρ. *έπιτίθημι* (Σ - Λ)

5. Να βρεθούν τα σύνθετα ρήματα (όχι απρομφ. και μηχ.) του αποσπάσματος και, αφού τεθούν στο α' ενικό πρόσωπο ΕΝΣ της φωνής που βρίσκονται, να χωριστούν στα συνθετικά τους:

<u>Σύνθετα ρήματα</u>	<u>α' ενικό ΕΝΣ</u>	<u>α' συνθετικό</u>	<u>β' συνθετικό</u>
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε 3 νεοελληνικές λέξεις ετυμολογικά συγγενείς με τις παρακάτω λέξεις της Αρχαίας Ελληνικής και να τις χρησιμοποιήσετε σε προτάσεις:

(α) *μεταστραφείς*

- 1η λέξη _____
 Πρόταση _____
 2η λέξη _____
 Πρόταση _____
 3η λέξη _____
 Πρόταση _____

(β) *τρωθείη*

- 1η λέξη _____
 Πρόταση _____
 2η λέξη _____
 Πρόταση _____
 3η λέξη _____
 Πρόταση _____

(γ) *ήγησόμεθα*

- 1η λέξη _____
 Πρόταση _____
 2η λέξη _____
 Πρόταση _____
 3η λέξη _____
 Πρόταση _____

2. Να γράψετε τα ρήματα από τα οποία προέρχονται οι παρακάτω ρηματικοί τύποι στο α' ενικό ΕΝΣ ενεργ. φωνής:

- (α) *προσιόντες*: _____
 (β) *άνελαβον*: _____
 (γ) *άπεδίδοσαν*: _____
 (δ) *έκτηδήσας*: _____

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με λέξεις της Νέας Ελληνικής που προέρχονται από το ρ. *άποδίδωμι*

- (α) Η _____ της φορολογικής πολιτικής υπήρξε περιορισμένη.
 (β) Η πολιτεία _____ τις οφειλόμενες τιμές στα τρία γενναία παιδιά που έπεσαν στα Ίμια.
 (γ) Και όμως, _____ δικαιοσύνη, ακόμη και κάτω από τις δυσμενείς αυτές συνθήκες.

(δ) Ο Νίκος _____ τεράστια σημασία στην εμφάνισή του.

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να γίνει χωρισμός προτάσεων στο απόσπασμα. Ταυτόχρονα, να επιχειρηθεί η αναγνώριση των προτάσεων και να δικαιολογηθεί, όπου είναι δυνατόν, η εισαγωγή και η εκφορά τους.
2. Να σημειώσετε αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός ή λάθος:
(α) ταῦτα: Υποκείμενο στο εἰπών (Σ - Λ)
(β) ἐν τῇ διαβάσει: ΕΕΠ τύπου (Σ - Λ)
(γ) πρῶτος: Επιρρηματικό κατηγορούμενο στο ἐκπηδήσας (Σ - Λ)
(δ) τῶν μὲν ἄλλων: Γενική διαιρετική (Σ - Λ)
(ε) τοῖς πολεμίοις: Δοτική ως επιρ. προσδ. του τρόπου στο ἐμπεισών (Σ - Λ)
3. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι όροι:
(α) ὁμῖν: _____
(β) ἐπομένοις: _____
(γ) πρὸς τοὺς ἐναντίους: _____
(δ) μέχρι τοῦ ὄμαλοῦ: _____
(ε) τῶν ἐν Πειραιεῖ: _____
(στ) περὶ ἑβδομήκοντα: _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. IV 20

Α. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε πληροφορίες σχετικά με τα Ελευσίνια Μυστήρια.

2. Σε ποιους απευθύνεται ο Κλεόκριτος; Τι τους λέει; (Να δώσετε την απάντησή σας σε μια παράγραφο).

3. Η ομιλία του έχει λογικό ή συγκινησιακό χαρακτήρα; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Ε.Α. στο πρόσωπο, τον χρόνο και τη φωνή που βρίσκονται οι τύποι:

(α) *ἔλεξεν*

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(β) *ἐποίησαμεν*

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(γ) *γεγενήμεθα*

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(δ) *κεκινδυνεύκαμεν*

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

(ε) *μετεσχέκαμεν*

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

2. Να αναγνωρίσετε γραμματικά τους τύπους:

(α) <i>ῶν</i> :	_____
(β) <i>κατασιωπησάμενος</i> :	_____
(γ) <i>ἔξελαύνετε</i> :	_____
(δ) <i>ἀποκτεῖναι</i> :	_____
(ε) <i>βούλεσθε</i> :	_____

3. Να συμπληρώσετε τις πτώσεις που ζητούνται:

(α) *εὐφωνος*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) *ῶν*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) *καλλίστων*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) *συστρατιῶται*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(ε) θάλατταν	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

4. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις:

(α) τὸ σεμνότατον ἱερόν	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) ἡ κοινὴ σωτηρία	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

5. Να γραφούν οι 3 βαθμοί των επιθέτων στην ονομ. ενικού του αρσενικού γένους:

(α) σεμνοτάτων	Θετικός: _____
	Συγκριτικός: _____
	Υπερθετικός: _____

(β) καλλίστων	Θετικός: _____
	Συγκριτικός: _____
	Υπερθετικός: _____

6. Το επίθετο **πολύς** να κλιθεί στις πλάγιες πτώσεις και στα 3 γένη:

(α) Ἀρσενικό:	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) Θηλυκό:	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) Ουδέτερο:	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε 3 λέξεις ετυμολογικά συγγενείς (απλές ή σύνθετες) με τις λέξεις:

(α) **ὁ μύστης**

(β) **ὁ εὐφωνος**

2. Να εντοπίσετε την ετυμολογία των λέξεων:

(α) *έξελαύνω*: _____

(β) *εϋφωνος*: _____

(γ) *μετεσχήκαμεν*: _____

(δ) *ἀμφοτέροι*: _____

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις μετοχές *ῶν* και *κατασιωπησάμενος*.

2. Να σημειώσετε αν ο συντακτικός χαρακτηρισμός είναι σωστός ή λάθος:

(α) *ἡμᾶς*: αντικείμενο του *έξελαύνετε* (Σ - Λ)

(β) *πώποτε*: αντικείμενο του *έποιήσαμεν* (Σ - Λ)

(γ) *ιερῶν*: αντικείμενο του *μετεσχήκαμεν* (Σ - Λ)

(δ) *κατὰ γῆν*: ΕΕΠ τόπου (Σ - Λ)

(ε) *πολλά*: σύστοιχο αντικείμενο του *κεκινδυνεύκαμεν* (Σ - Λ)

3. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι λέξεις ή φράσεις:

(α) *ὕμῖν*: _____

(β) *κακόν*: _____

(γ) *θυσιῶν*: _____

(δ) *ὕπὲρ τῆς ἐλευθερίας*: _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. IV 21-22

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ο κήρυκας προσπαθεί να πείσει τους ολιγαρχικούς να πάψουν να υπακούουν στους Τριάκοντα. Ποια είναι η επιχειρηματολογία του;

2. Ο Κλεόκριτος, απευθυνόμενος στους συμπολίτες του προσπαθεί να τους πείσει διά του συναισθήματος ή διά της λογικής; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

3. Τι ξέρετε σχετικά με τις διώξεις Αθηναίων πολιτών από τους Τριάκοντα; Πόσο καιρό διήρκεσε η εξουσία τους;

4. Με ποιες φράσεις καταδικάζει ο Κλεόκριτος την εμφύλια διαμάχη; Γιατί τη θεωρεί παράλογη και επικίνδυνη;

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις:

(α) *τούτω*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) *ἀλλήλοις*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) *πλείους*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

2. (α) *αἰσχιστον*

Πλάγιες πτώσεις του επιθέτου στον συγκριτικό βαθμό:

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Υπόλοιποι βαθμοί του επιθέτου στην πτώση και το γένος που βρίσκεται:

Θετικός: _____
Συγκριτικός: _____

Επίρροια παράγωγο από το επίθετο και στους 3 βαθμούς:

Θετικός: _____
Συγκριτικός: _____
Υπερθετικός: _____

(β) *χαλεπώτατον*

Πλάγιες πτώσεις του επιθέτου στον συγκριτικό βαθμό:

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Υπόλοιποι βαθμοί του επιθέτου στην πτώση και το γένος που βρίσκεται:

Θετικός: _____
Συγκριτικός: _____

Επίρροια παράγωγο από το επίθετο και στους 3 βαθμούς:

Θετικός: _____
Συγκριτικός: _____
Υπερθετικός: _____

(γ) *άνοσιώτατον*

Πλάγιες πτώσεις του επιθέτου στον συγκριτικό βαθμό:

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Υπόλοιποι βαθμοί του επιθέτου στην πτώση και το γένος που βρίσκεται:

Θετικός: _____
Συγκριτικός: _____

Επίρροια παράγωγο από το επίθετο και στους 3 βαθμούς:

Θετικός: _____
Συγκριτικός: _____
Υπερθετικός: _____

(δ) *έχθιστον*

Πλάγιες πτώσεις του επιθέτου στον συγκριτικό βαθμό:

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Υπόλοιποι βαθμοί του επιθέτου στην πτώση και το γένος που βρίσκεται:

Θετικός: _____
Συγκριτικός: _____

Επίρροια παράγωγο από το επίθετο και στους 3 βαθμούς:

Θετικός: _____
Συγκριτικός: _____
Υπερθετικός: _____

3. *κοινωνοῦμεν*: Ε.Α. στο β' ενικό και β' πληθ. ΕΝΣ:

Οριστική	Απαρέμφατο
Υποτακτική	Μετοχή
Ευκτική
Προστακτική

4. Να σημειώσετε αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός ή λάθος:

- (α) *παύσασθε*: οριστ. ΕΝΣ, μέσης φωνής του ρ. *παύομαι* (Σ - Λ)
(β) *ἀμαρτάνοντες*: απρμφ. ΑΟΡ β' του ρ. *ἀμαρτάνω* (Σ - Λ)
(γ) *ἀπεκτόνασι*: ΠΡΚ του ρ. *ἀποκτείνω* (Σ - Λ)
(δ) *ἀποθανόντων*: μτχ. ΑΟΡ β' του ρ. *ἀποθνήσκω* (Σ - Λ)

5. *ἀμαρτάνοντες*: Ε.Α. στο β' ενικό και γ' πληθ. ΑΟΡ β' στη φωνή που βρίσκεται:

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

6. *πολύς, πολλή, πολύ*

(α) Αρσενικό:
Συγκριτικός: _____
Υπερθετικός: _____

Θηλυκό:
Συγκριτικός: _____
Υπερθετικός: _____

Ουδέτερο:
Συγκριτικός: _____
Υπερθετικός: _____

- (β) i. Αρσενικό - Θετικός βαθμός:
Ενικός Πληθυντικός
Γεν. _____
Δοτ. _____
Αιτ. _____
- Αρσενικό - Συγκριτικός βαθμός:
Ενικός Πληθυντικός
Γεν. _____
Δοτ. _____
Αιτ. _____
- ii. Ουδέτερο - Θετικός βαθμός:
Ενικός Πληθυντικός
Γεν. _____
Δοτ. _____
Αιτ. _____
- Ουδέτερο - Συγκριτικός βαθμός:
Ενικός Πληθυντικός
Γεν. _____
Δοτ. _____
Αιτ. _____

7. ἀποκτείνω:

(α) Ε.Α. στο β' ενικό ΜΕΛ ενεργ. φωνής:
Οριστική _____ Απαρέμφατο _____
Υποτακτική _____ Μετοχή _____
Ευκτική _____
Προστακτική _____

(β) Ε.Α. στο γ' πληθ. ΑΟΡ ενεργ. φωνής:
Οριστική _____ Απαρέμφατο _____
Υποτακτική _____ Μετοχή _____
Ευκτική _____
Προστακτική _____

8. πείθεσθε:

(α) Απομφ. ενεργ. φωνής:
ΕΝΣ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____

Απομφ. μέσης φωνής:
ΕΝΣ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____

(β) Ε.Α. στο β' πληθ. ΑΟΡ β' ενεργ. φωνής:

Οριστική _____
Υποτακτική _____
Ενκτική _____
Προστακτική _____

Απαρέμφατο _____
Μετοχή _____

Ε.Α. στο γ' ενικό ΑΟΡ β' μέσης φωνής:

Οριστική _____
Υποτακτική _____
Ενκτική _____
Προστακτική _____

Απαρέμφατο _____
Μετοχή _____

(γ) Ε.Α. στο γ' πληθ. ΠΡΚ μέσης φωνής:

Οριστική _____
Υποτακτική _____
Ενκτική _____
Προστακτική _____

Απαρέμφατο _____
Μετοχή _____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να γραφούν για κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις 3 νεοελληνικές ετυμολογικά συγγενείς:

(α) *ἀποκτείνω*: _____
(β) *αἰδοῦμαι*: _____
(γ) *πολιτεύομαι*: _____

2. Να αντιστοιχίσετε τους τύπους του κειμένου (αριστερή στήλη) με την κατάλληλη νεοελληνική ετυμολογικά συγγενή λέξη/φράση (δεξιά στήλη):

<i>χαλεπώτατον</i>	πλειονότητα
<i>ἀμαρτάνοντες</i>	παροχή
<i>κερδέων</i>	επιστήμη
<i>παρέχουσιν</i>	ιδιώτης
<i>ἐπίστασθε</i>	κέρδος
<i>ἰδίων</i>	αμάρτημα
<i>πλείους</i>	«χαλεποί καιροί»

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να εντοπίσετε 5 ομοιόπτωτους ονοματικούς προσδιορισμούς στο απόσπασμα.

2. Να κάνετε αντιστοίχιση:

<i>ἔνεκα κερδέων</i>	Επιθετικός προσδιορισμός
<i>πατρῶων</i>	Γενική διαιρετική
<i>Ἀθηναίων</i>	Υποκείμενο στο πρόσωπο ἔξόν
<i>πολιτεύεσθαι</i>	Σύστοιχο αντικείμενο
<i>πολλά</i>	ΕΕΠ του αναγκαστικού αιτίου
<i>ἔξόν</i>	Εναντιωματική μτχ., αιτιατική απόλυτη

3. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι λέξεις:

(α) *αἰδούμενος*: _____
(β) *τοῖς τριάκοντα*: _____
(γ) *πάντες*: _____
(δ) *ἀμαρτάνοντες*: _____
(ε) *ἰδίων κερδέων ἔνεκα*: _____
(στ) *ἀλλήλοις*: _____

4. Να εντοπισθούν οι δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου και να χαρακτηριστούν (εισαγωγή - εκφορά).

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ήταν αποτελεσματικός ο λόγος του κήρυκα; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας:

2. Σε ποιες ενέργειες προχώρησαν οι ολιγαρχικοί; Ποιοι επικράτησαν; Οι σκληροπυρηνικοί ή οι μετριοπαθείς;

3. Με ποια κριτήρια οι ολιγαρχικοί έπαιρναν τις αποφάσεις τους;

4. Πώς παρουσιάζονται οι Τριάκοντα *έν τῷ συνεδρίῳ*;

B. Γραμματικές Ασκήσεις

1. (α) *ἔφασαν*: Ε.Α. στο γ' ενικό και β' πληθ. ΕΝΣ

	γ' ενικό	β' πληθ.		
Οριστική	_____	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____	_____		_____
Προστακτική	_____	_____		_____

(β) *ἠδίκηκέναι*: Χ.Α.

ΕΝΣ: _____
 ΜΕΛ: _____
 ΑΟΡ: _____
 ΠΡΚ: *ἠδίκηκέναι*

(γ) *ἔλέσθαι*: Χ.Α.

ΕΝΣ: _____
 ΜΕΛ: _____
 ΑΟΡ: *ἔλέσθαι*
 ΠΡΚ: _____

(δ) *ἀπήγαγον*: Ε.Α.

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

2. τεταγμένοι

(α) Γ.Α.: _____

(β)

i. Οριστική ΠΡΚ:

	Ενικός	Πληθυντικός
α´	_____	_____
β´	_____	_____
γ´	_____	_____

ii. Προσακτική ΠΡΚ:

	Ενικός	Πληθυντικός
α´	_____	_____
β´	_____	_____
γ´	_____	_____

iii. Οριστική ΥΠΡ:

	Ενικός	Πληθυντικός
α´	_____	_____
β´	_____	_____
γ´	_____	_____

3. Να σημειώσετε αν ο γραμματικός χαρακτηρισμός είναι σωστός ή λάθος:

- (α) *έπίστευον*: ΑΟΡ β´ του ρ. πιστεύω (Σ - Λ)
- (β) *πείθεσθαι*: απρμφ. ΑΟΡ β´ του ρ. πείθομαι (Σ - Λ)
- (γ) *διεφέροντο*: γ´ ενικό ΠΡΤ του ρ. διαφέρω (Σ - Λ)
- (δ) *έφασαν*: γ´ πληθ. ΠΡΤ του ρ. φημί (Σ - Λ)
- (ε) *καταπαύσαι*: ευκτική ΑΟΡ του ρ. καταπαύω (Σ - Λ)

4. Να γραφούν οι αρχικοί χρόνοι:

(α) *άπάγω*

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

(β) *προσακούω*

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

(γ) *πείθω*

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

πείθομαι

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

(δ) *αίρω*

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____

αίρομαι

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

5. ἀπολλύναι

(α) Χ.Α.
ΕΝΣ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____

(β) Ε.Α. στο γ' ενικό ΕΝΣ

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ευκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

6. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις:

(α) *ἑαυτῶν*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) *ἔρημοι*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) *τεταγμένοι*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) *ἕκαστος*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε έως 5 νεοελληνικές ετυμολογικά συγγενείς:

(α) *λοιποί*: _____
(β) *ἄστν*: _____
(γ) *διεφέροντο*: _____
(δ) *ἐπεποιήκεσαν*: _____
(ε) *δέοιντο*: _____
(στ) *ἔφασαν*: _____

2. Πώς θα τα λέγαμε στα Νέα Ελληνικά;

<u>Αρχαία Ελληνικά</u>	<u>Νέα Ελληνικά</u>
(α) <i>τῆ ὕστεραία</i>	_____
(β) <i>οὐδὲν δέοιντο</i>	_____
(γ) <i>χρή</i>	_____
(δ) <i>αἰρῶ</i>	_____
(ε) <i>αἰροῦμαι</i>	_____

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις των 2 πρώτων περιόδων του κειμένου.

2. Τι είναι συντακτικώς:

- (α) *τοιαῦτα*: _____
(β) *οὐδέν*: _____
(γ) *τῶν κακῶν*: _____
(δ) *τοῖς τριάκοντα*: _____
(ε) *ἄλλους*: _____
(στ) *ἐλέσθαι*: _____

3. Εντοπίστε τους εμπρόθετους επιρρηματικούς προσδιορισμούς (ΕΕΠ) στο απόσπασμα και χαρακτηρίστε τους:

<u>ΕΕΠ</u>	<u>Χαρακτηρισμός</u>
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

4. Τι δηλώνουν οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί;

- (α) *τῇ ὕστεραία*: _____
(β) *πάνυ*: _____
(γ) *ἐντόνως*: _____
(δ) *πανταχοῦ*: _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. IV 37-38
--

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Τι προτείνεται στους Λακεδαιμονίους και τι συμπέρασμα βγάξετε για την Αθήνα, την ισχύ της και την εθνική της αξιοπρέπεια;

2. Γιατί οι ολιγαρχικοί ζητούν από τους επαναστάτες την παράδοση του Πειραιά και της Μουνιχίας;

3. Γιατί οι Λακεδαιμόνιοι επέλεξαν το ρόλο του διαμεσολαβητή; Τους ευνοούσε αυτό πολιτικά και γιατί;

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. *ἔπεμπον*: Χ.Α. στο β' ενικό στη φωνή που βρίσκεται:

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

2. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις:

(α) *ἄστεως*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) *Πειραιῖ*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) *ἄνδρας*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) *Ἐλευσίνα*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

3. *ἀρξάντων*: Ε.Α. στο β' ενικό και γ' πληθ. ΠΡΚ μέσης φωνής

	β' ενικό	γ' πληθ.		
Οριστική	_____	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____	_____		_____
Προστακτική	_____	_____		_____

4. Να αναγνωριστούν γραμματικά οι τύποι:

(α) *φασίν*: _____

(β) *παραδιδόασιν*: _____

(γ) *ἐπέταξαν*: _____

(δ) *διαλλάξαι*: _____

5. *δύναιντο*: Ε.Α. στο γ' ενικό και β' πληθ. ΕΝΣ

	γ' ενικό	β' πληθ.		
Οριστική	_____	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____	_____		_____
Προστακτική	_____	_____		_____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Βρείτε από 3 νεοελληνικές λέξεις (απλές ή σύνθετες) ετυμολογικά συγγενείς για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και χρησιμοποιήστε τις μέσα σε προτάσεις:

διαλλάττω:

Λέξη (α) _____

Πρόταση _____

Λέξη (β) _____

Πρόταση _____

Λέξη (γ) _____

Πρόταση _____

βούλομαι:

Λέξη (α) _____

Πρόταση _____

Λέξη (β) _____

Πρόταση _____

Λέξη (γ) _____

Πρόταση _____

χρῶμαι:

Λέξη (α) _____

Πρόταση _____

Λέξη (β) _____

Πρόταση _____

Λέξη (γ) _____

Πρόταση _____

2. Πώς θα το λέγαμε στα Νέα Ελληνικά;

Αρχαία Ελληνικά

Νέα Ελληνικά

όχοῦμαι

φημί

παραδίδωμι

διαλλάττω

ἄρχομαι

δοκῶ

3. Εντοπίστε την ετυμολογία των λέξεων:

(α) *παραδιδόασι:* _____

(β) *ἔκκλητοι:* _____

(γ) *διαλλάττω:* _____

(δ) *ἐπέταξαν:* _____

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να εντοπιστούν και να αναγνωριστούν οι δευτερεύουσες προτάσεις της πρώτης περιόδου.
2. *ἐφ' ὧτε εἰρήνην μὲν ἔχειν πρὸς ἀλλήλους:* Τι ξέρετε για το είδος αυτό της συμπαρασυστακτικής πρότασης;
3. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι τύποι:

(α) *σφᾶς αὐτούς:* _____

(β) *χρηῖσθαι:* _____

(γ) *πάντων αὐτῶν:* _____

(δ) *πεντεκαίδεκα:* _____

(ε) *σὺν Πausανία:* _____

(στ) πλὴν τῶν τριάκοντα: _____
(ζ) τῶν ἑξ ἄστεως: _____

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. IV 39-40

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Ο Πausanias διέλυσε το στράτευμα. Γι' αυτή του την πράξη:
(α) καταδικάστηκε σε θάνατο
(β) δικαιώθηκε ως εμπνευσμένος και έξυπνος στρατηγός
(γ) συνέχισε τη δραστηριότητά του
Να επιλέξετε το σωστό.

2. Ο Θρασύβουλος συμβουλεύει τους ολιγαρχικούς να γνωρίσουν τον εαυτό τους. Γιατί;

3. Ο Θρασύβουλος συνδέει το «ἄρχειν» με ορισμένες πολύ σημαντικές πολιτικές αρετές. Να τις εντοπίσετε.

4. Οι ολιγαρχικοί ανέβηκαν στην εξουσία και στην αρχή εκμεταλλεύτηκαν τη λαϊκή οργή για την ήττα, η οποία αποδιδόταν στους δημοκρατικούς ηγέτες. Γρήγορα όμως ο λαός κατάλαβε την ποιότητα και τον σκοπό της εξουσίας τους. Ο Θρασύβουλος στο συγκεκριμένο απόσπασμα αναφέρεται σε αυτόν τον σκοπό. Ποιος ήταν;

B. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να αναγνωρίσετε γραμματικά τους τύπους:

(α) ἀνελθόντες: _____
(β) ἔθυσαν: _____
(γ) γνῶναι: _____
(δ) πενέστερος: _____
(ε) γνοίητε: _____

2. (α) περανθέντων: X.A.

ΕΝΣ: _____
ΜΕΛ: _____
ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____

- (β) διῆκε: X.A.

ΕΝΣ: _____
ΠΡΤ: _____
ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____
ΠΡΚ: _____
ΥΠΡ: _____

3. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις των αντωνυμιών:

(α) *ὧν*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) *ἡμῶν*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) *ὕμᾱς αὐτοῦς*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) *τούτων*

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

4. *πενέστερος*

(α) Να γραφούν οι υπόλοιποι βαθμοί του τύπου:

(β) Να κλιθεῖ ο θετικός βαθμός στις πλάγιες πτώσεις:

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

5. *κατέβησαν*: Ε.Α. στο β' ενικό και γ' πληθ. στο χρόνο που βρίσκεται:

Οριστική	_____	Απαρέμφατο	_____
Υποτακτική	_____	Μετοχή	_____
Ενκτική	_____		_____
Προστακτική	_____		_____

Γ. Δεξιολογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να γράψετε νεοελληνικές λέξεις (έως τρεις) ετυμολογικά συγγενείς με:

(α) *περανθέντων*: _____
(β) *ἔθυσαν*: _____
(γ) *συμβουλευώ*: _____
(δ) *γνῶναι*: _____
(ε) *φρονητέον*: _____

2. Πώς λέμε στα Νέα Ελληνικά:

(α) *ἔνθα*: _____
(β) *μέγα φρονητέον ἐστί*: _____
(γ) *πενέστερος*: _____
(δ) *ἐκκλησίαν ἐποίησαν*: _____

3. Να χρησιμοποιήσετε την καταλληλότερη από τις προτεινόμενες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις:
- (α) _____ πόσο επικίνδυνο είναι να τρέχεις υπερβολικά με το αυτοκίνητό σου.
(σκέψου, αναλογίσου, συλλογίσου)
- (β) Ο άνθρωπος ποτέ δεν πρέπει να _____ όταν έχει χρήματα. (ξιπάζεται, μεγαλοφρονεί, αδιαφορεί)
- (γ) Πρέπει να τηρούμε την _____ συμπεριφορά την ώρα του μυστηρίου.
(ταιριαστή, προσήκουσα, πρέπουσα)

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. «Μάλιστα δὲ ἂν γνοίητε ... πότερον δικαιότεροί ἐστε;»: Να χωριστούν και να χαρακτηριστούν οι προτάσεις.
2. Να χαρακτηριστούν συντακτικά:
- (α) *σὺν τοῖς ὄπλοις*: _____
- (β) *ὕμῖν*: _____
- (γ) *γνῶναι*: _____
- (δ) *ὕμῶν*: _____
- (ε) *ἔνεκα χρημάτων*: _____
3. Να επιλέξετε το κατάλληλο από τα δύο προτεινόμενα είδη για καθεμιά από τις παρακάτω μετοχές:
- (α) *περανθέντων*
i. Αιτιολογική
ii. Χρονική
- (β) *ἀνελθόντες*
i. Κατηγορηματική
ii. Χρονική
- (γ) *ῶν*
i. Εναντιωματική
ii. Τελική
- (δ) *ὄντες*
i. Αιτιολογική
ii. Εναντιωματική

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ» κεφ. IV 42-43

A. Ερμηνευτικές - Πραγματολογικές - Αισθητικές Ασκήσεις

1. Πώς κρίνετε τις κινήσεις των ολιγαρχικών;
- _____
- _____
- _____
- _____
2. Οι δημοκρατικοί, όταν έμαθαν ότι οι ολιγαρχικοί συγκεντρώνουν μισθοφόρους, και μάλιστα ξένους, επιτέθηκαν εναντίον τους. Το αποτέλεσμα ήταν η σφαγή των στρατηγών.
- (α) Ποιοι ήταν αυτοί οι στρατηγοί;
- _____
- _____
- (β) Μήπως η στάση των δημοκρατικών (από τη μια να εμφανίζονται διαλλακτικοί και από την άλλη να σφαγιάζουν πολιτικούς αντιπάλους) είναι αντιφατική; Πού την αποδίδετε;
- _____
- _____

-
3. Μετά το τέλος και αυτής της αναμέτρησης με τους ολιγαρχικούς, οι νικητές δημοκρατικοί δίνουν όρκο ότι «θα ξεχάσουν τις έχθρες και θα ζουν όλοι μαζί ως πολίτες». Αυτή η συμφιλιωτική στάση αποδίδεται:

(α) σε πολιτική τακτική

(β) στη διαμόρφωση από το δημοκρατικό πολίτευμα συνειδήσεων που αρνούνται τη λογική της σύγκρουσης, της εκδίκησης, της αδελφοκτονίας

Να επιλέξετε το σωστό.

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας:

Β. Γραμματικές Ασκήσεις

1. Να συμπληρωθούν οι χρόνοι:

ΕΝΣ: *χρηῖσθαι* _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

έλθόντας

συναλλαγῆναι

ἔπεισαν

2. Να γίνουν Χ.Α. στις μετοχές στην πώση, τον αριθμό και το γένος που βρίσκονται:

(α) *καταστησάμενοι*

ΕΝΣ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

(β) *στρατευσάμενον*

ΕΝΣ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

3. Να γραφούν οι αρχικοί χρόνοι των ρημάτων στην φωνή που δίνονται:

(α) *ταράττομαι*

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(β) *ἐμμένω*

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

(γ) *ἀποκτείνω*

ΕΝΣ: _____

ΠΡΤ: _____

ΜΕΛ: _____

ΑΟΡ: _____

ΠΡΚ: _____

ΥΠΡ: _____

4. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις:

(α) οὐδέν

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(β) ὁμόσαντες

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(γ) ἀρχάς

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

(δ) Ἐλευσίς

	Ενικός	Πληθυντικός
Γεν.	_____	_____
Δοτ.	_____	_____
Αιτ.	_____	_____

5. Να χαρακτηριστούν γραμματικά:

(α) ἀκούσαντες: _____

(β) εἰπών: _____

(γ) μισθοῦσθαι: _____

(δ) μνησικακήσειν: _____

Γ. Λεξιλογικές - Ετυμολογικές - Σημασιολογικές Ασκήσεις

1. Να βρείτε 3 νεοελληνικές λέξεις από καθεμιά από τις παρακάτω αρχαίες και να σχηματίσετε από μια πρόταση για την καθεμιά:

(α) χρῆσθαι

1η λέξη: _____
1η πρόταση: _____
2η λέξη: _____
2η πρόταση: _____
3η λέξη: _____
3η πρόταση: _____

(β) μισθοῦσθαι

1η λέξη: _____
1η πρόταση: _____
2η λέξη: _____
2η πρόταση: _____
3η λέξη: _____
3η πρόταση: _____

(γ) πανδημεί

1η λέξη: _____
1η πρόταση: _____
2η λέξη: _____
2η πρόταση: _____
3η λέξη: _____
3η πρόταση: _____

(δ) *ἀπέκτειναν*

1η λέξη: _____

1η πρόταση: _____

2η λέξη: _____

2η πρόταση: _____

3η λέξη: _____

3η πρόταση: _____

2. Να συζεύξετε τους όρους της αριστερής στήλης με τις μεταφράσεις της δεξιάς:

ἐμιένω

συναλλάσσομαι

συναλλαγῆναι

διαλύω

ὀμόσαντες

διορίζω άρχοντες

άρχας καθίσταμαι

μένω σταθερός

ορκίζομαι

Δ. Συντακτικές Ασκήσεις

1. Να γίνει χωρισμός προτάσεων στην πρώτη περίοδο του αποσπάσματος.

2. Να χαρακτηριστούν συντακτικά:

(α) *ταῦτα*: _____

(β) *τοῖς νόμοις*: _____

(γ) *χρόνῳ*: _____

(δ) *πανδημεί*: _____

(ε) *συναλλαγῆναι*: _____

(στ) *τοῖς ὄρκοις*: _____